

Plein, Den Haag, 2025
foto: Jelle Hetteema

Oranjevuitensingel, Den Haag, 2024
foto: Riccardo de Vecchi

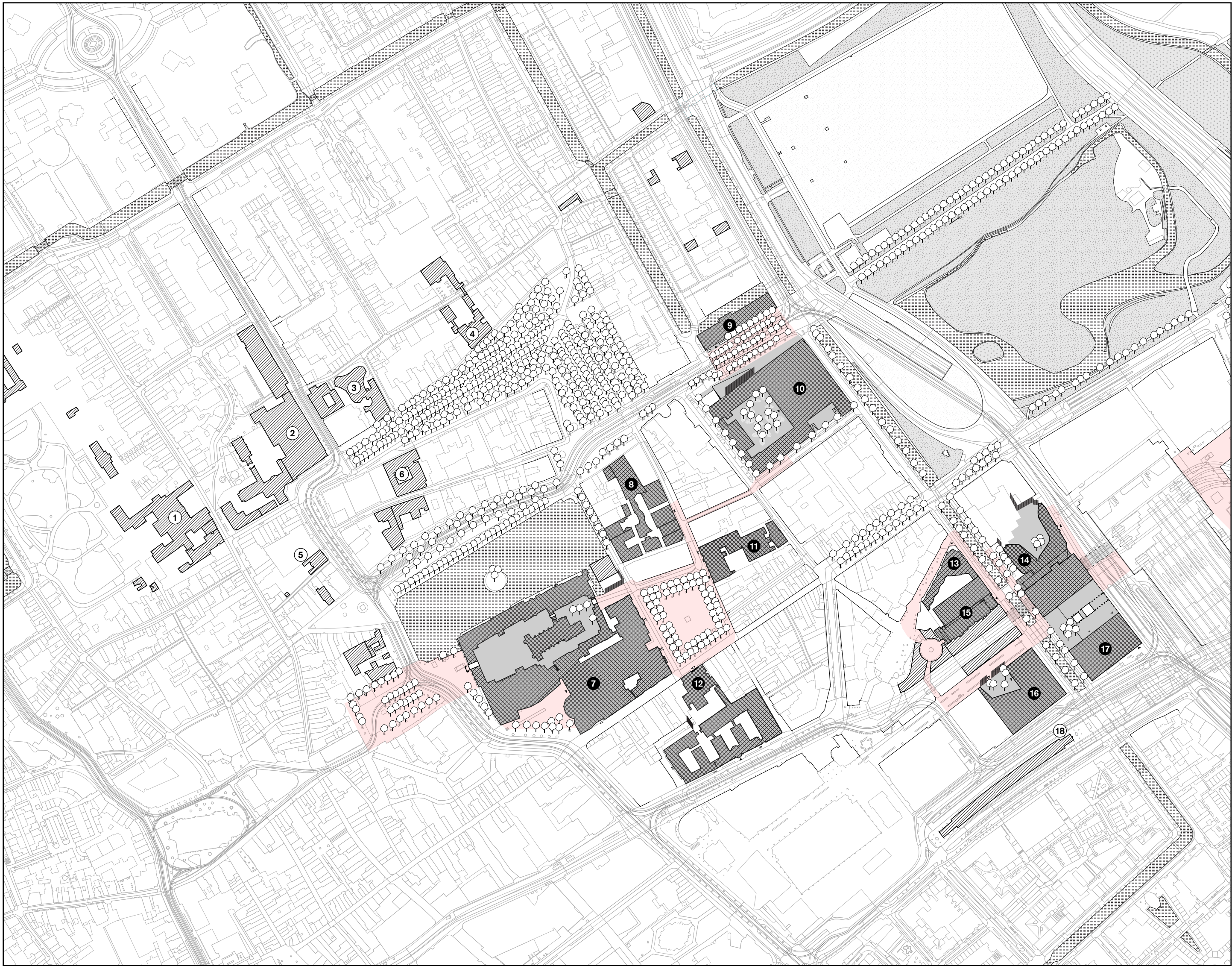
Binnenhof en omgeving en CS West

- 1 Paleis Noordeinde
- 2 Raad van State
- 2 Algemene rekenkamer
- 4 Tijdelijke locatie Eerste Kamer
- 5 Johan de Withuis
- 6 Bentinckhuis
- 7 Binnenhof
- 8 Staalcomplex
- 9 Hoge Raad
- 10 Korte Voorhout 7
- 11 Logement
- 12 Plein-Kalvermarkt complex
- 13 Zurichtoren
- 14 Hoftoren
- 15 De Resident
- 16 Turfmarkt 147
- 17 Rijnstraat 8
- 18 Terminal Noord + Zuid

- context
- contouren context
- bomen(laan)
- Rijksgebouw
- Rijksgebouw Atlas
- ▨ overige Rijksgebouwen
- ▤ oppervlaktewater
- ▥ bosachtig landschap
- ▦ tuin/park
- ▧ duinlandschap
- ▨ gras/groene vlakte
- ▩ onderlinge verbinding

2_Positie in het weefsel

LIGGING IN DE STAD_BINNENHOF EN OMGE-
VING EN CS WEST
1:4.000

Binnenhof, Den Haag

1230, 1292, 1657, 1992, 2021 – 2031 in renovatie

35768 m²

9458 m²

21921 m²85.742 m² bvo

35 m

**P.J.H. Cuypers, Adriaan Noordendorp, Pierre
Cuypers, Pi de Bruin, Van Hoogevest Architecten,
BiermanHenket Architecten, Merk X / BERN
Architectuur, WDJArchitecten, De Architecten Cie**

Karres en Brands

De Eerste en Tweede Kamer, Raad van State en het ministerie van Algemene Zaken

— definiërende straatwanden
 permeabele straatwanden
 — contouren
 — Rijksgebouw
 — contouren context

 publieke buitenruimte
 oppervlaktewater
 entreehal
 overdekte openbare ruimte
 aanduiding toekomstige entree
 bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_BINNENHOF
1:1500

06. Ministerie van Defensie

Plein 4, Den Haag
1746
11100 m²
2946 m²8154 m²27.800 m² bvo24 mAdriaan
MoensKantoorMinisterie van Defensie

- definiërende
straatwanden
-

permeabele
straatwanden
- contouren
Rijksgebouw
- contouren context
- ⊠

publieke buitenruimte
- ▤

oppervlaktewater
- ▨

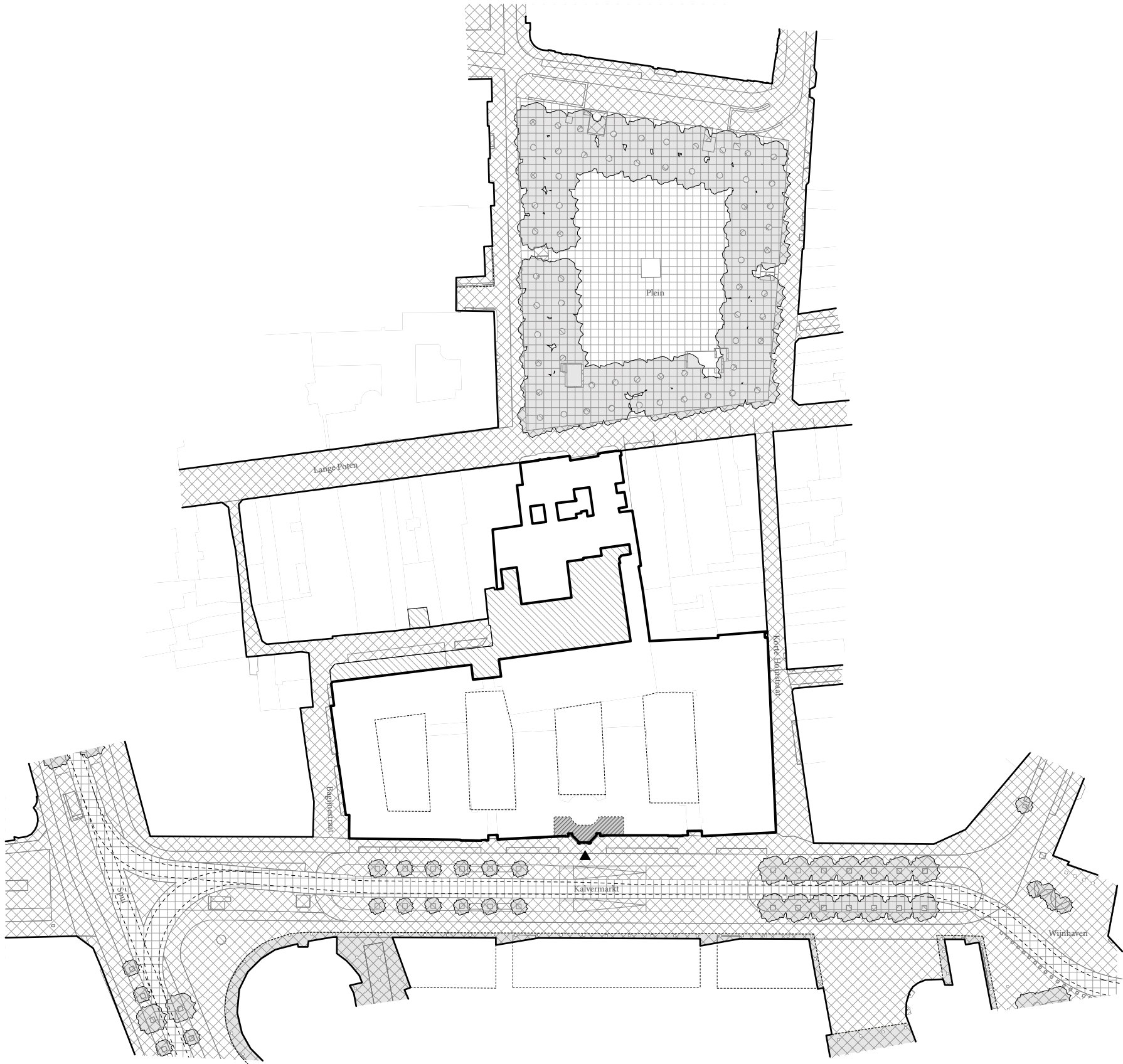
entreehal
- ▩

overdekte openbare
ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_MINISTERIE VAN
DEFENSIE
1:1500

06. Ministerie van Defensie

OPPERVLAKTE ENTREEHAL
Ca. 87 m²

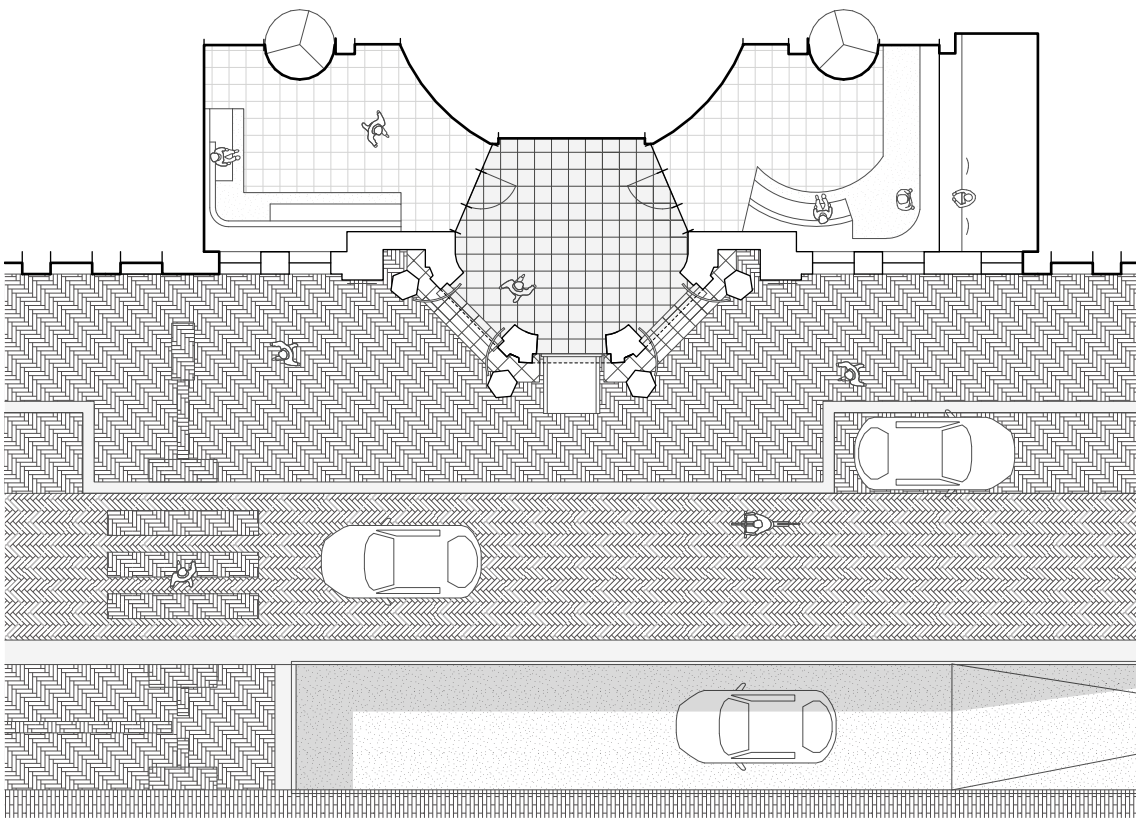

Entreegebied

ENTREEGEBIED_MINISTERIE VAN DEFENSIE
1:200

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- - - overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand

- bestratingspatroon stoep
- bestratingspatroon weg
- bestratingspatroon stoep
- asfalt
- betegeling entreehal

07. Staalcomplex

ADRES
Korte Vijverberg, Doelenstraat, Lange Houtstraat,
Den Haag

OPLEVERING
1916, 2021 (in herontwikkeling)

PERCEEL
5960 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
1139 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
4821 m²

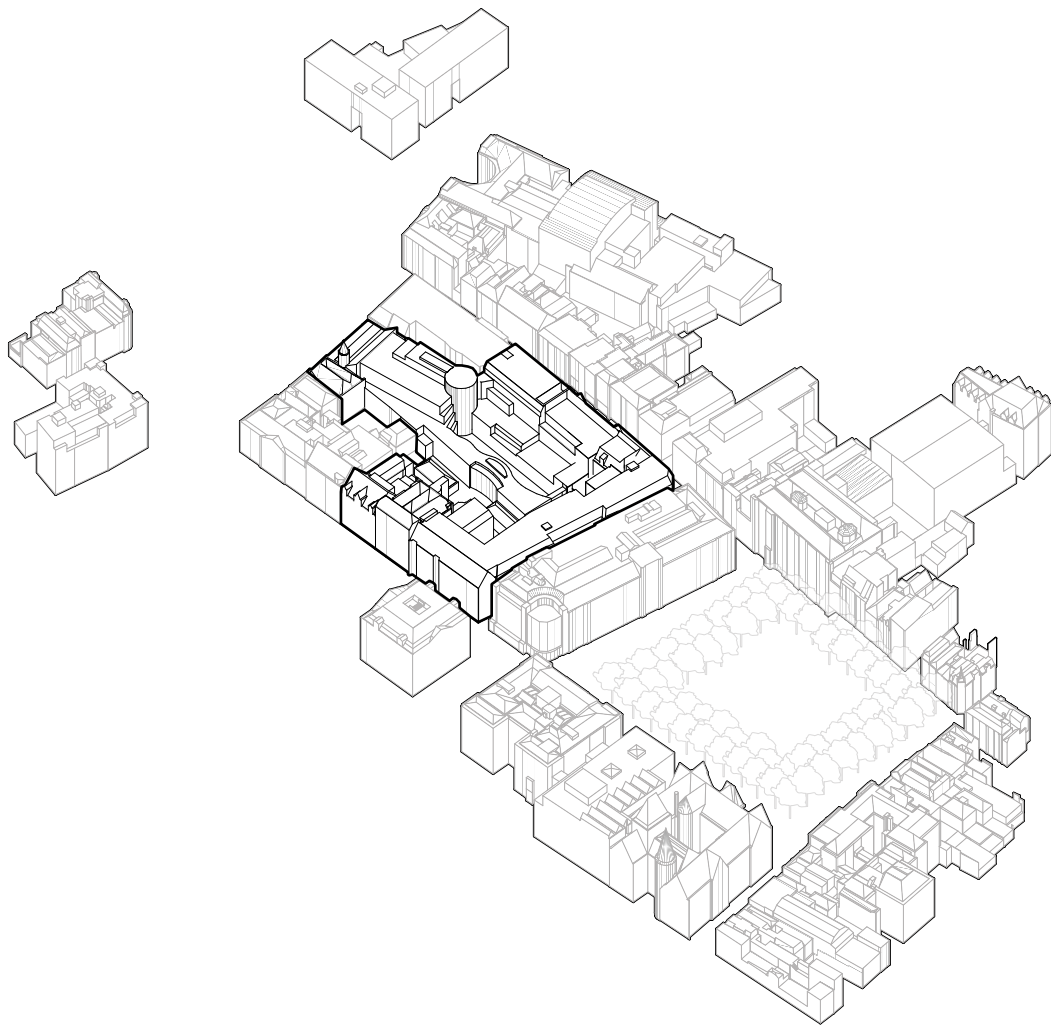
VLOEROPPERVLAKTE
ca. 25000 m² bvo

HOOGTE
20 m

ARCHITECT(EN)
Diversen

FUNCTIE
Kantoor

GEBRUIKERS
onbekend

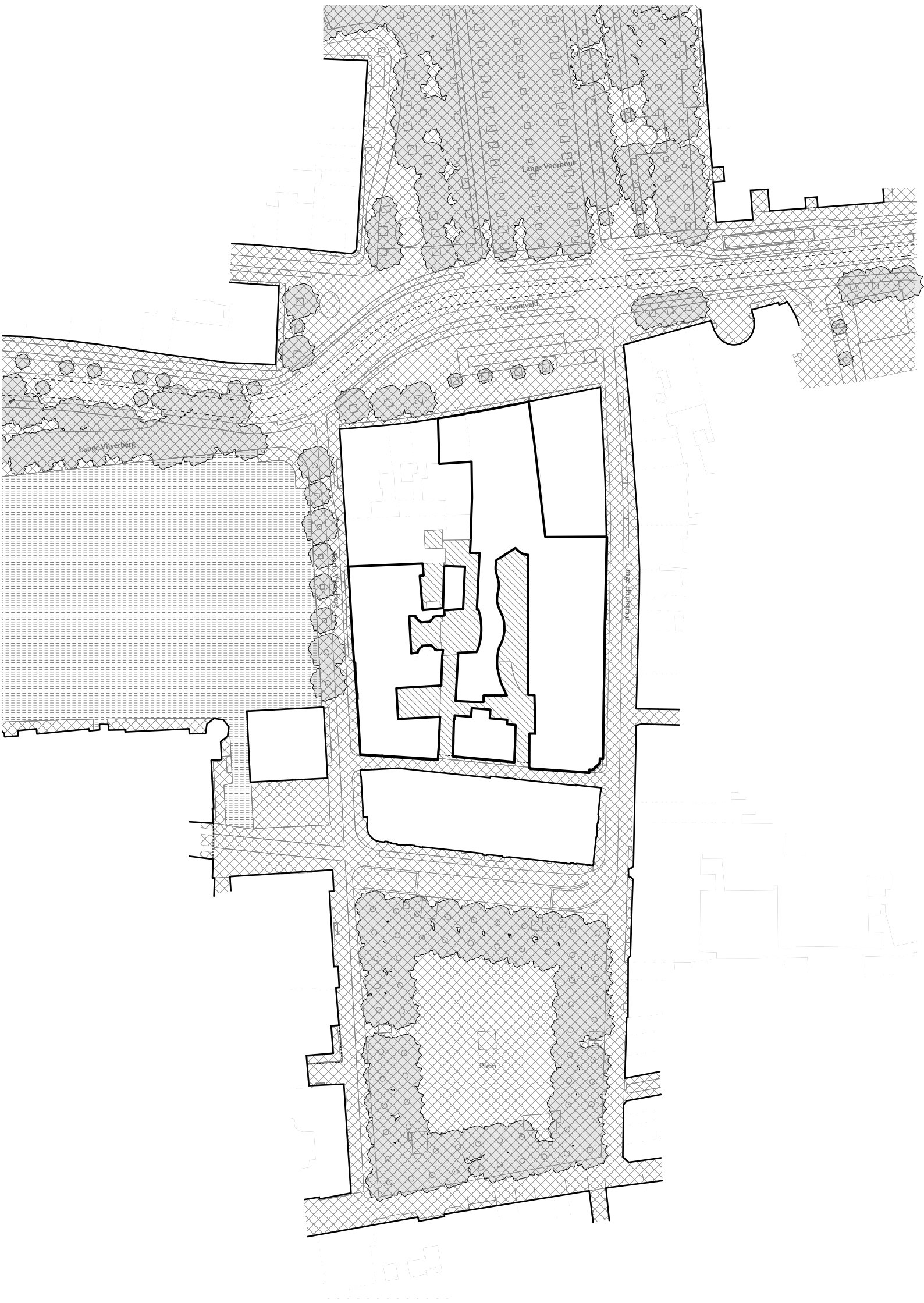
(in ontwikkeling)

- definiërende straatwanden
- permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context

- publieke buitenruimte
- oppervlaktewater
- entreehal
- overdekte openbare ruimte
- aanduiding entree
- bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_STEELCOMPLEX
1:1500

08. Logement van Amsterdam

ADRES
Plein 23, Den Haag

OPLEVERING
1741, 2003

PERCEEL
4563 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
1367 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
3196 m²

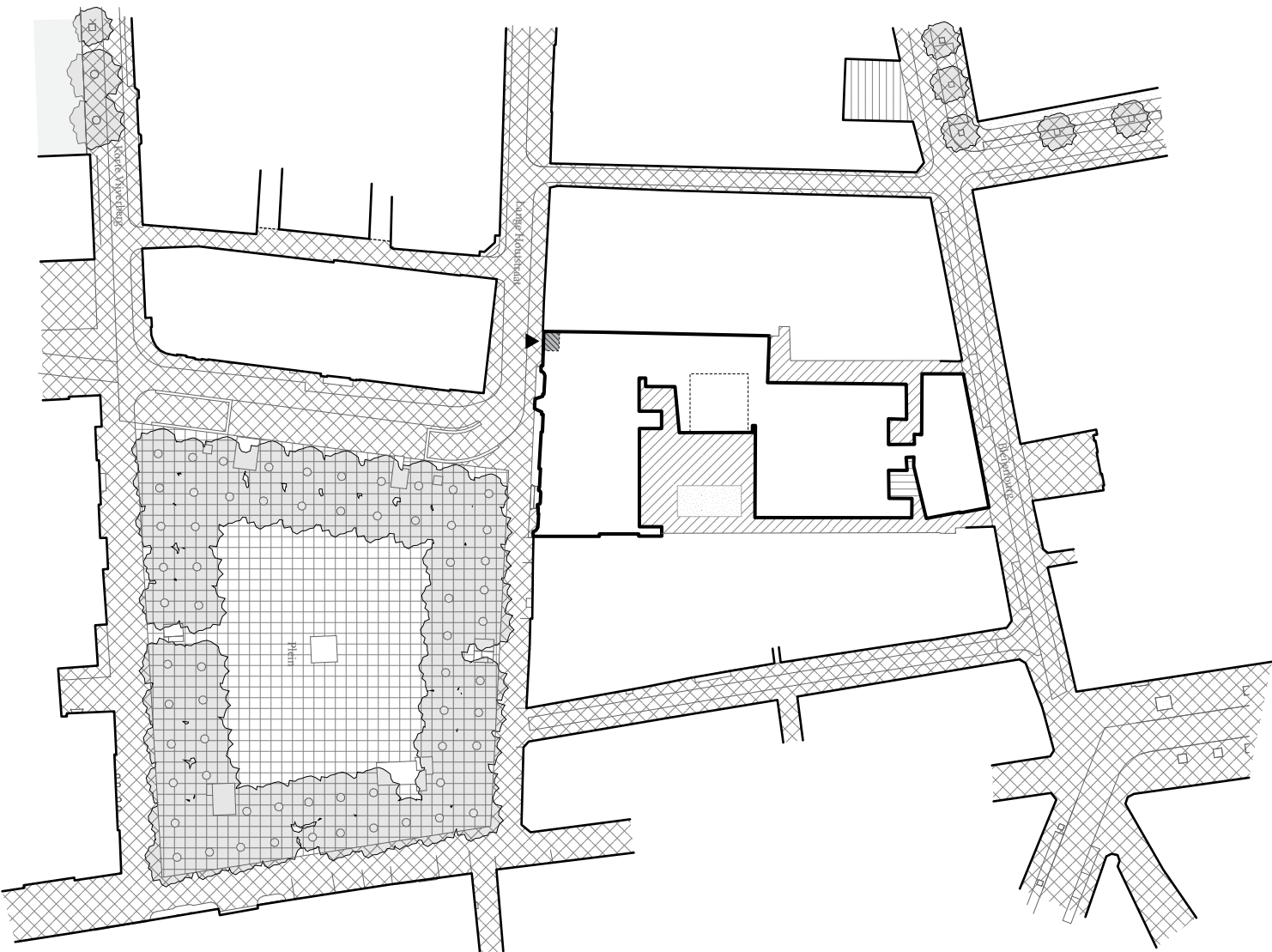
VLOEROPPERVLAKTE
onbekend

HOOGTE
23 m

ARCHITECT(EN)
Isaac de Moucheron, Erik Knippers

FUNCTIE
Kantoor

GEBRUIKERS
Algemene Zaken, Hoge Colleges van Staat

- definiërende straatwanden
- permeabele straatwanden
- contouren
- Rijksgebouw
- contouren context
- ▨ publieke buitenruimte
- ▨ oppervlaktewater
- ▨ entreehal
- ▨ overdekte openbare ruimte
- ▲ aanduiding entree
- bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_LOGEMENT VAN AMSTERDAM

1:1500

08. Logement van Amsterdam

OPPERVLAKTE ENTREEHAL
Ca. 25 m²

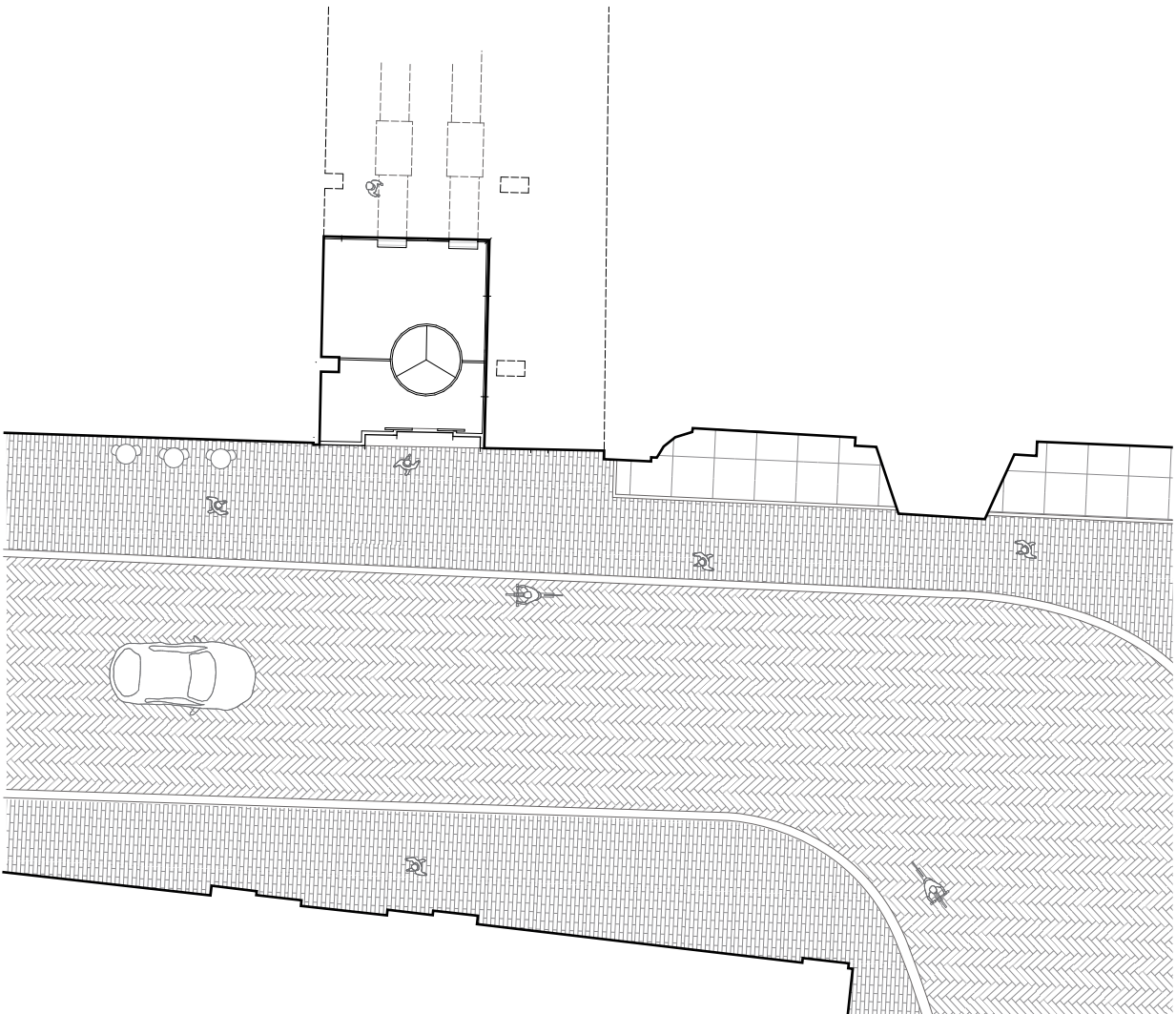

Entreegebied

ENTREEGEBIED_LOGEMENT VAN AMSTERDAM
1:200

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- - - overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand

- bestratingspatroon stoep
- bestratingspatroon weg
- bestratingspatroon stoep
- asfalt
- betegeling entreehal

09. Korte Voorhout 7

ADRES
Korte Voorhout 7, Den Haag

OPLEVERING
1975, 2008

PERCEEL
17258 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
7505 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
9753 m²

VLOEROPPERVLAKTE
68.040 m² bvo

HOOGTE
ca. 23 m

ARCHITECT(EN)
Jo Vegter, Meyer en Van Schooten Architecten

LANDSCHAPSARCHITECT(EN)
Michael van Gessel

FUNCTIE
Kantoor

GEbruikers
Ministerie van Financiën, Rijksvastgoedbedrijf, Raad voor het Openbaar Bestuur

- definiërende straatwanden
-

permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context
- ⊗

publieke buitenruimte
- ▤

oppervlaktewater
- ▨

entreehal
- ▩

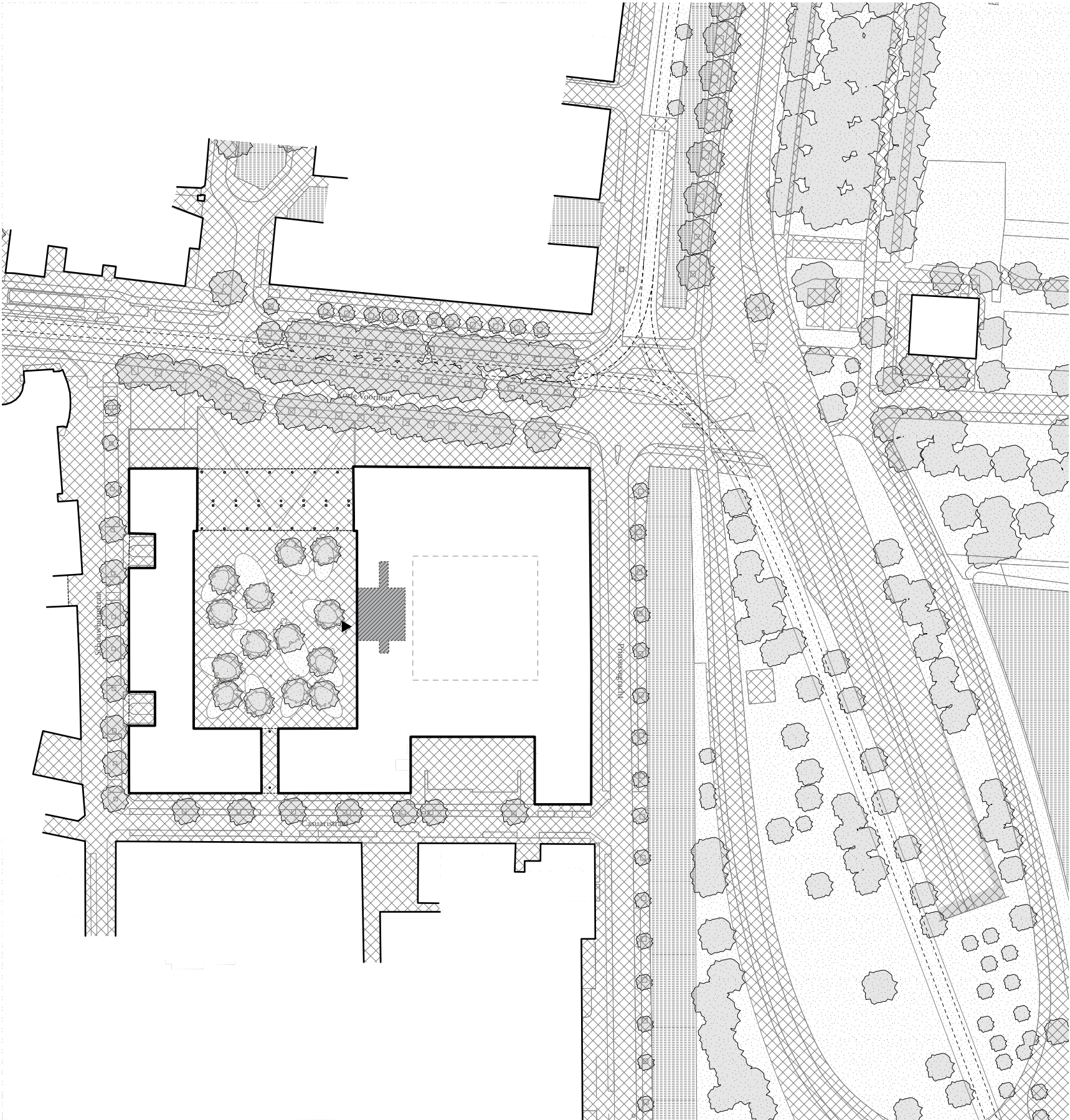
overdekte openbare ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_KORTE VOORHOUT 7

1:1500

09. Korte Voorhout 7

OPPERVLAKTE ENTREEHAL
Ca. 293 m²

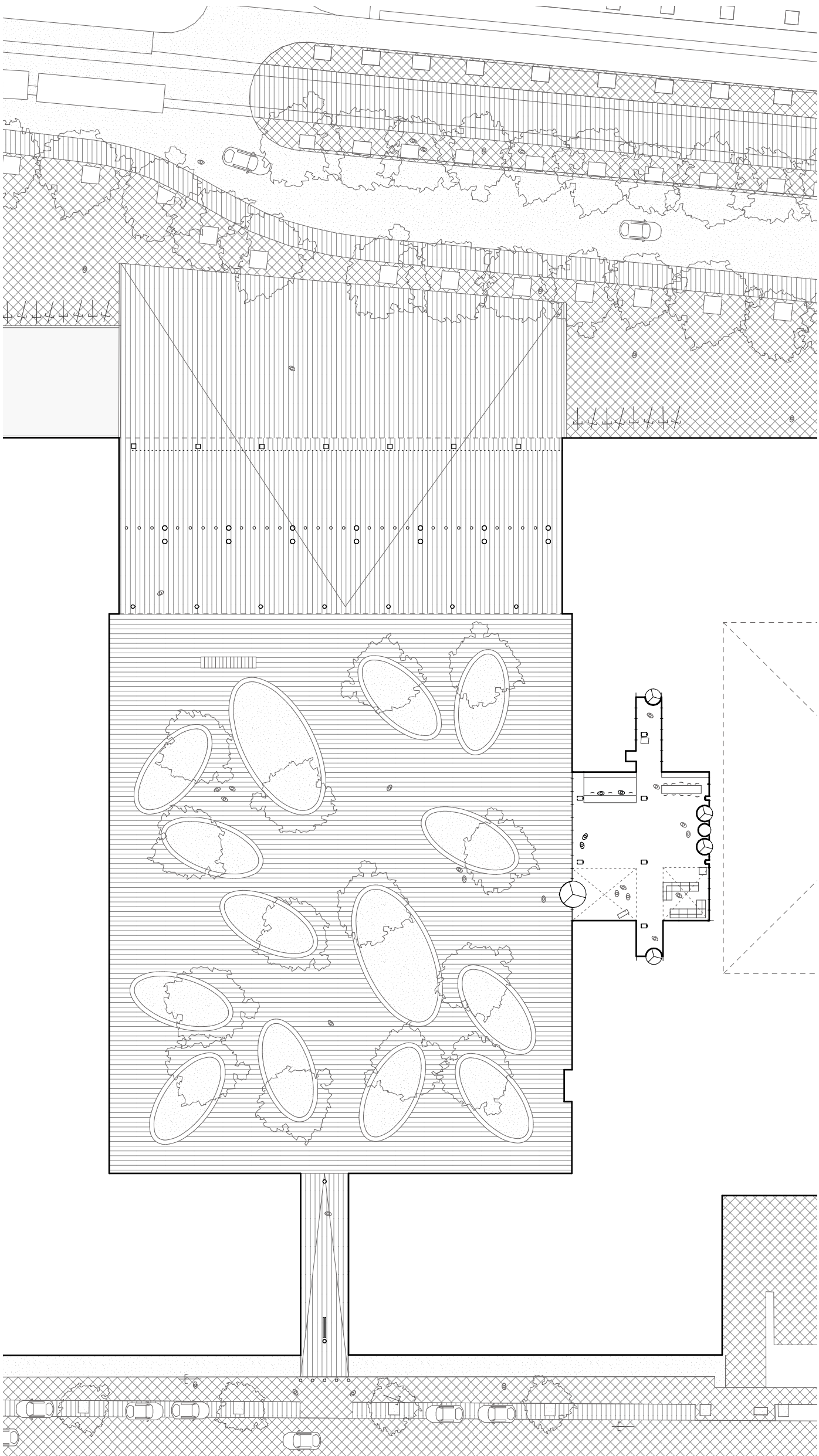

Entreegebied

ENTREEGEBIED_KORTE VOORHOUT 7
1:500

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- - - overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand

- bestratingspatroon stoep
- bestratingspatroon weg
- bestratingspatroon stoep
- asfalt
- betegeling entreehal

10. Hoge Raad

ADRES
Korte Voorhout 8, Den Haag

OPLEVERING
2016

PERCEEL
2508 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
285 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
2223 m²

VLOEROPPERVLAKTE
ca. 18000 m² bvo

HOOGTE
ca. 30 m

ARCHITECT(EN)
Kaan Architecten

FUNCTIE
Kantoor, rechtbank

GEbruikers
Hoge Raad der Nederlanden

- definiërende straatwanden
-

permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context
- ⊗

publieke buitenruimte
- ▒

oppervlaktewater
- ▒

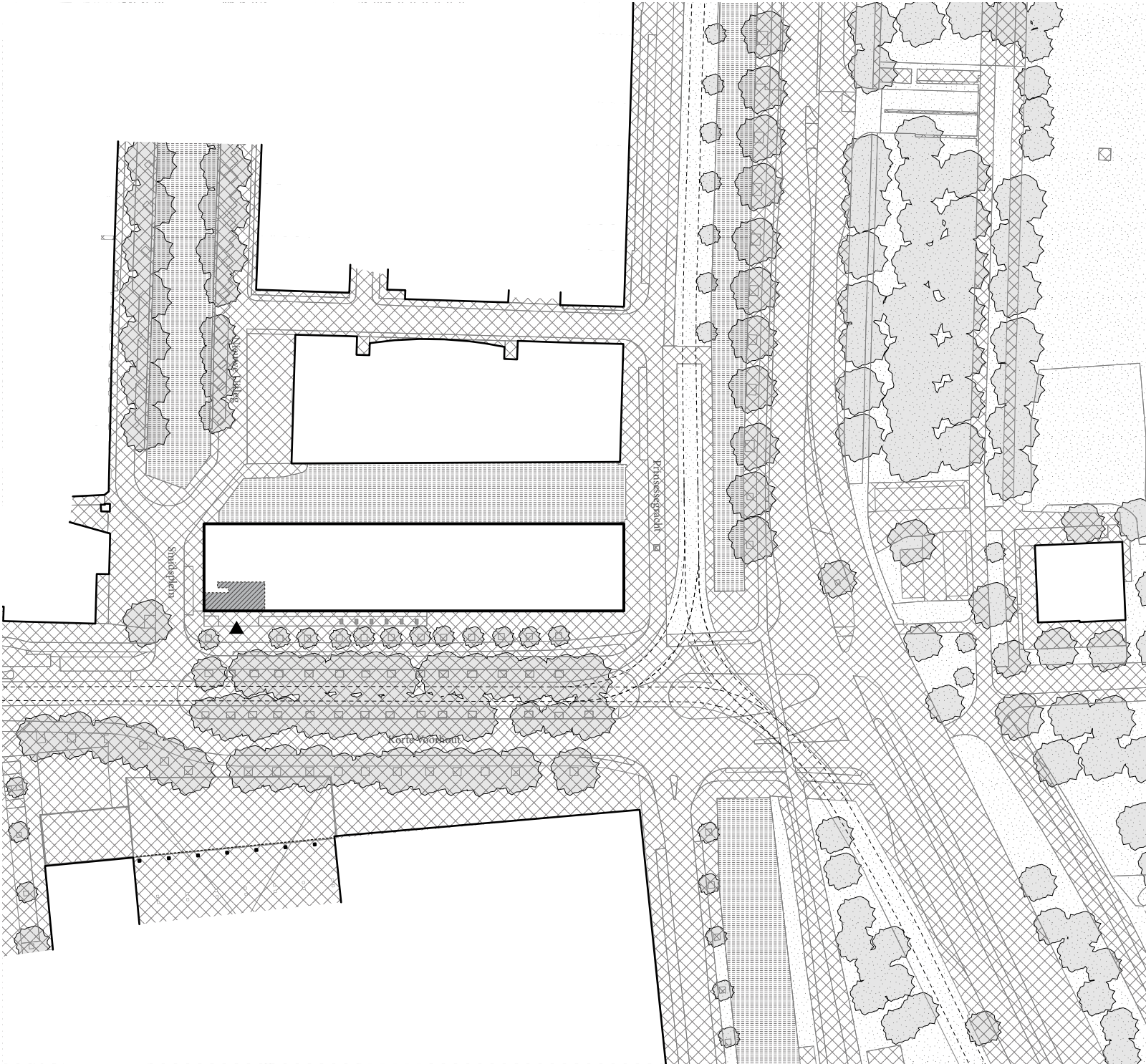
entreehal
- ▒

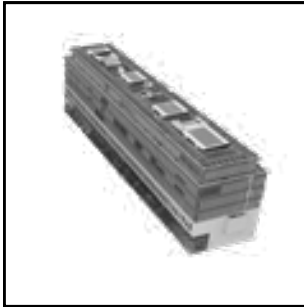
overdekte openbare ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_KORTE VOORHOUT 8
1:1500

10. Hoge Raad

OPPERVLAKTE ENTREEHAL
Ca. 88 m²

Entreegebied

ENTREEGEBIED_KORTE VOORHOUT 8
1:200

- toegankelijkheidsschil

— doorsnede overig

— objecten en aanzichten

- - - overhang

overdekte (buiten)ruimte

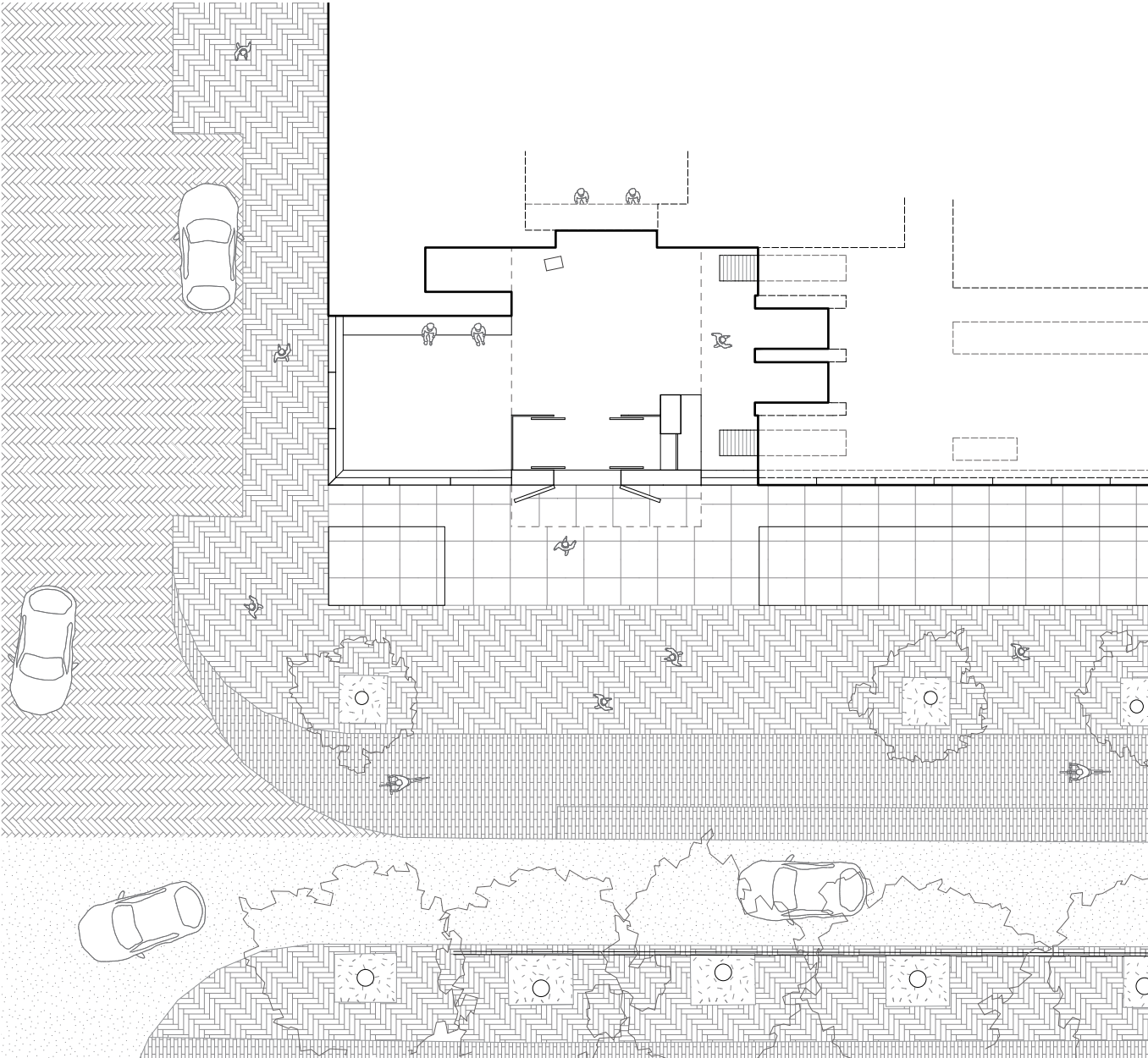
stoeprand
- bestratingspatroon stoep

bestratingspatroon weg

bestratingspatroon stoep

asfalt

betegeling entreehal

Rijnstraat 8, Den Haag

1980, 2017

11647 m²

2519 m²

9128 m²

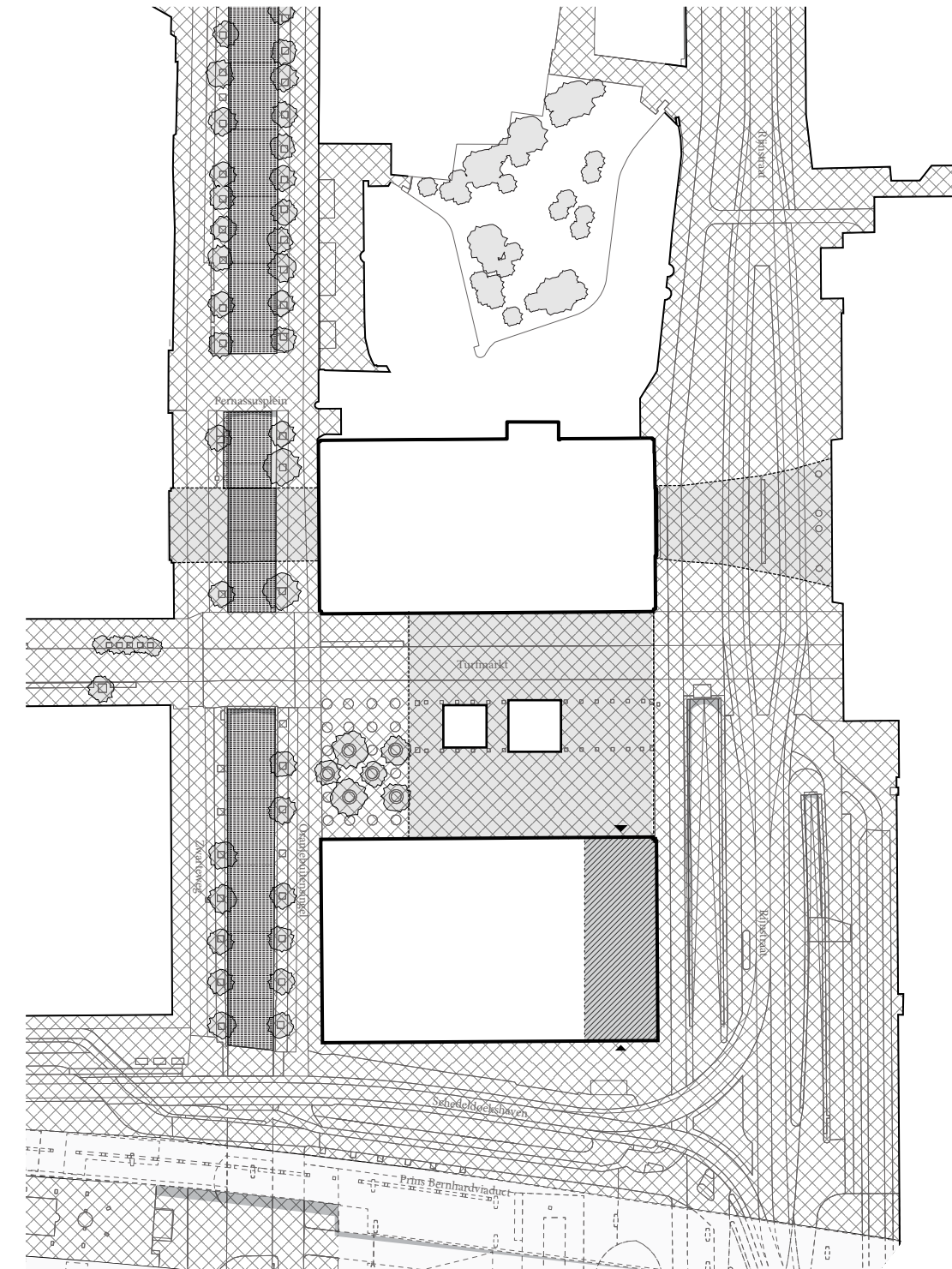
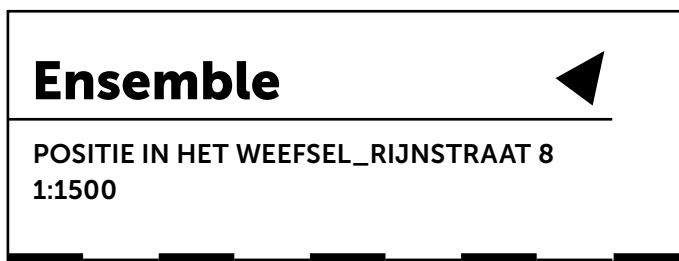
ca. 100000 m² bvo

ca. 60 m

Jan Hoogstad, OMA

Kantoor

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat,
Ministerie van Buitenlandse Zaken, Immigratie- en
Naturalisatiedienst

11. Rijnstraat 8

Ca. 1400 m²

- toegankelijkheidsschil

— doorsnede overig

— objecten en aanzichten

- - - overhang

overdekte (buiten)ruimte

stoeprand
- bestratingspatroon stoep

bestratingspatroon weg

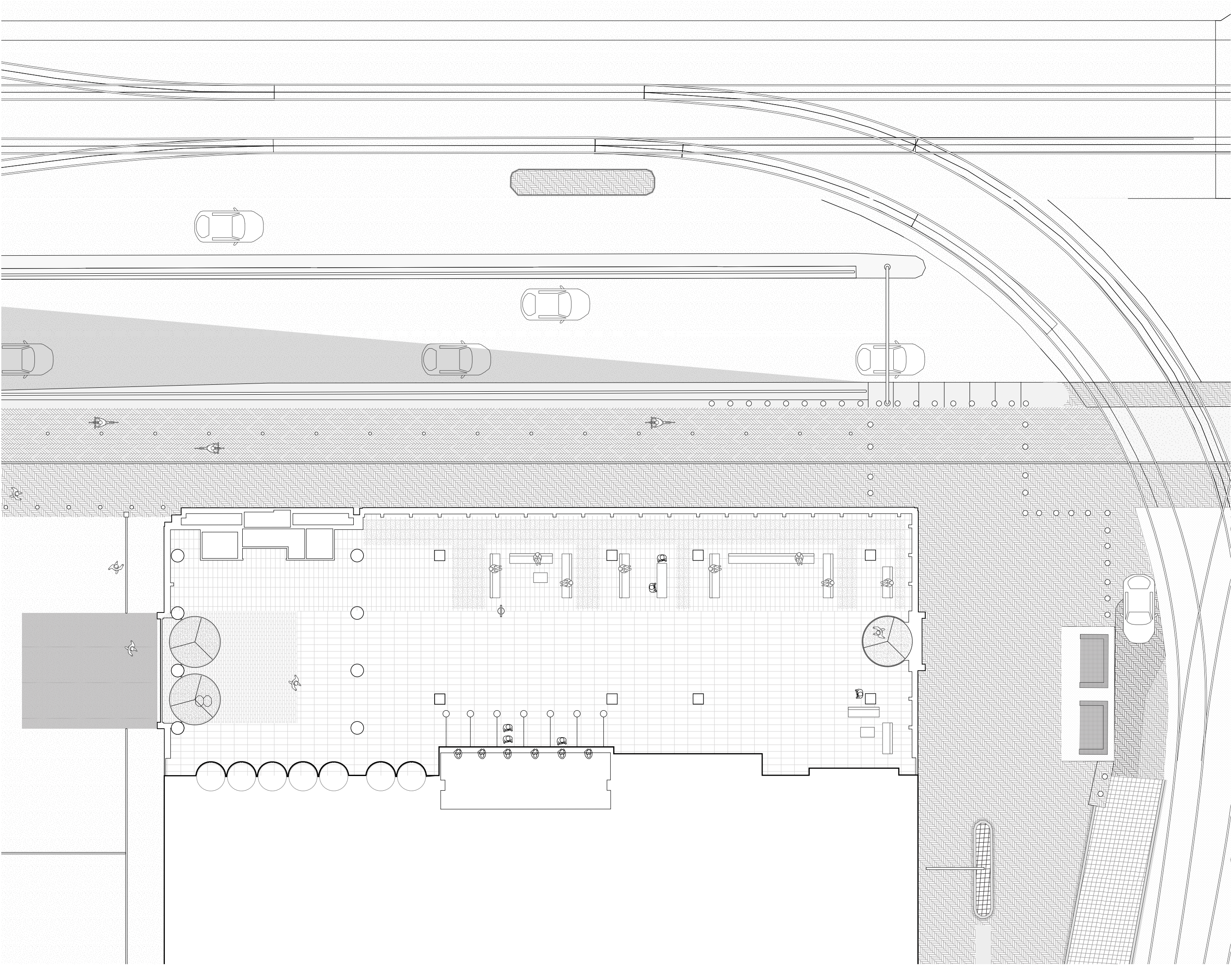
bestratingspatroon stoep

asfalt

betegeling entreehal

Entreegebied

ENTREEGEBIED_RIJNSTRAAT 8
1:200

12. Hoftoren

Rijnstraat 50, Den Haag

2003 (renovatie aanstaande)

5729 m²

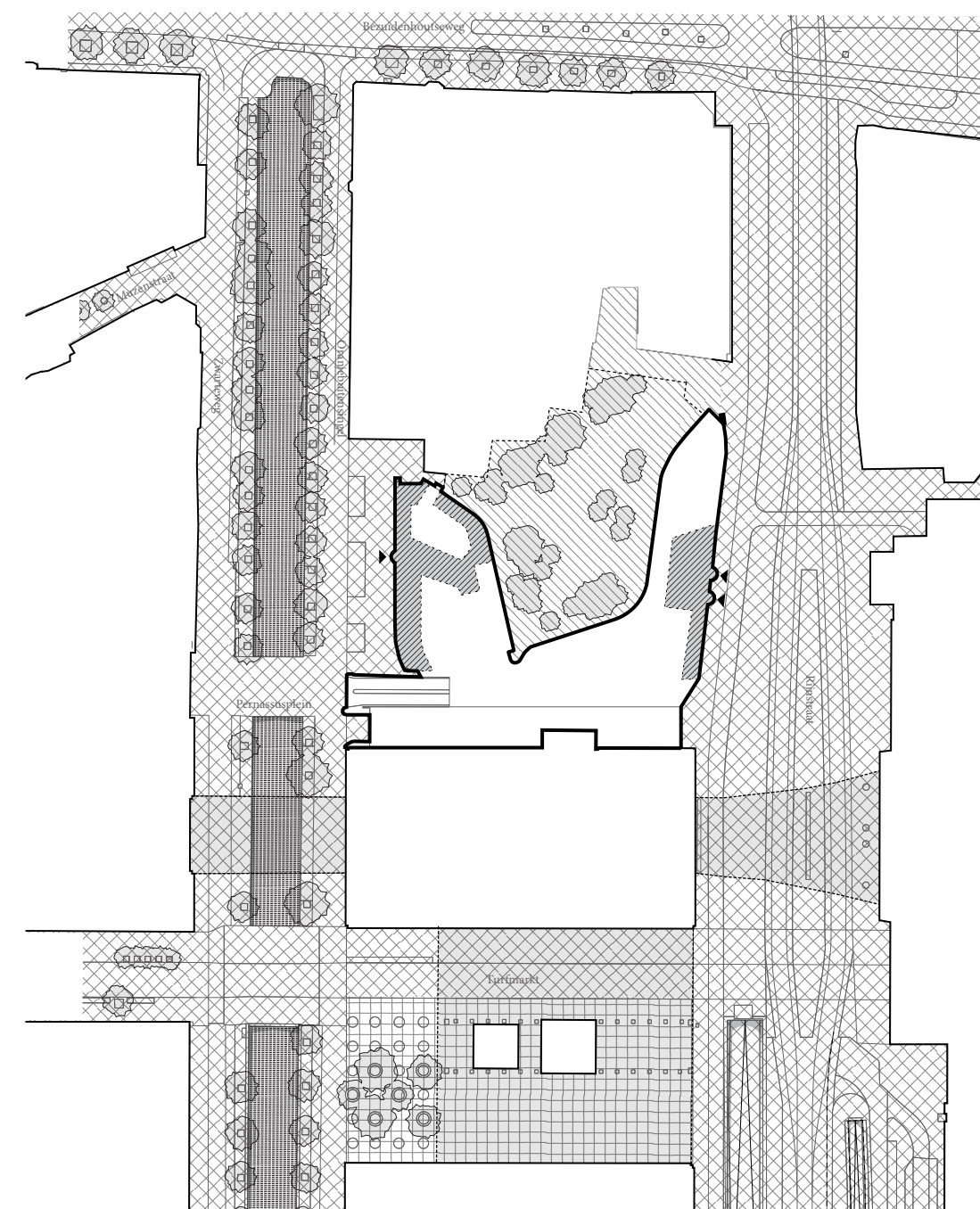
3407 m²2322 m²69.007 m² bvo142 mKohn

Pederson FoxKantoorMinisterie van Onderwijs,

Cultuur en Wetenschap en DUO

POSITIE IN HET WEEFSEL_RIJNSTRAAT 50
1:1500

12. Hoftoren

OPPERVLAKTE ENTREEHAL ORANJEBUITENSINGEL
Ca. 690 m²

OPPERVLAKTE ENTREEHAL RIJNSTRAAT
Ca. 400 m²

Entreegebied

ENTREEGEBIED_RIJNSTRAAT 50
1:200

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- - - overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand

- bestratingspatroon stoep
- bestratingspatroon weg
- bestratingspatroon stoep
- asfalt
- betegeling entreehal

13. Zurichtoren

ADRES
Muzenstraat 31, Den Haag

OPLEVERING
1999

PERCEEL
3534 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
2194 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
1340 m²

VLOEROPPERVLAKTE
29.848 m² bvo

HOOGTE
88 m

ARCHITECT(EN)
César Pelli

FUNCTIE
Kantoor

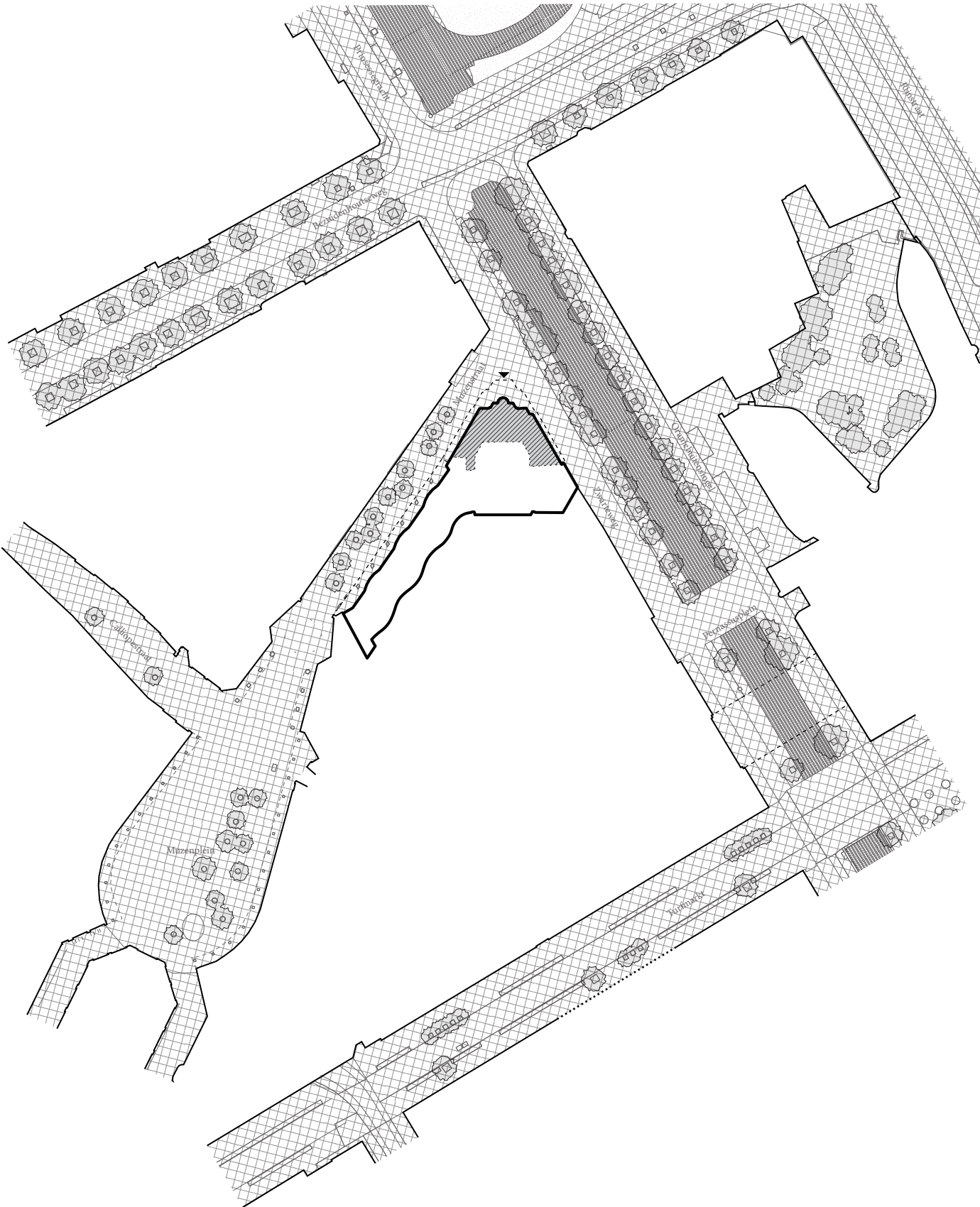
GEBRUIKERS
**Autoriteit Consument en Markt (ACM), de Kiesraad,
de Huurcommissie, de Waarderingskamer, het Huis
voor Klokkenluiders, het Adviescollege ICT-toetsing
en de Algemene Bestuursdienst (ABD)**

- definiërende straatwanden
-

permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context
- publieke buitenruimte
- oppervlaktewater
- entreehal
- overdekte openbare ruimte
- aanduiding entree
- bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_ZURICHTOREN
1:1500

13. Zurichtoren

Ca. 496 m²

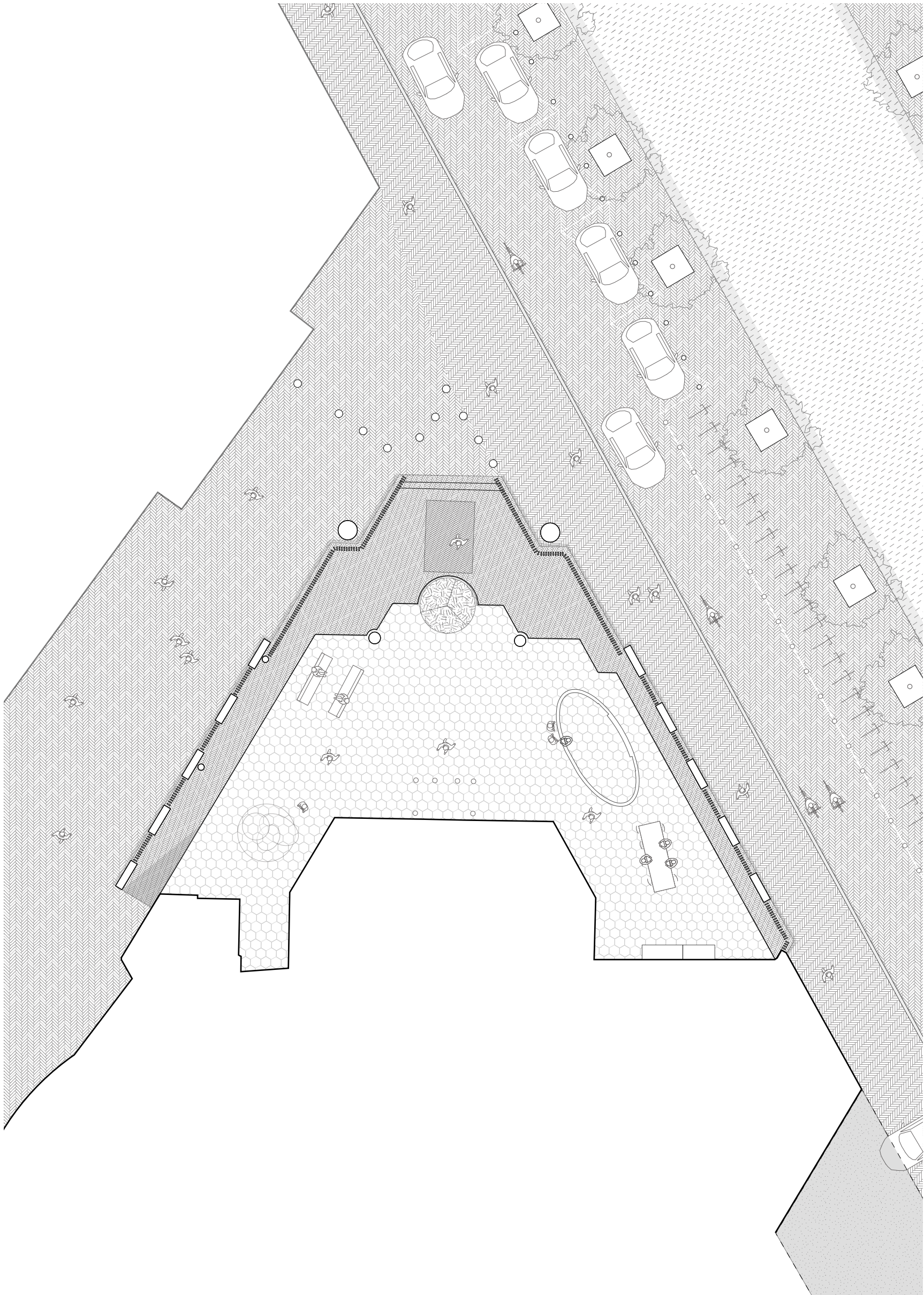

Entreegebied

ENTREEGEBIED_ZURICHTOREN
1:200

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- - - overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand

- bestratingspatroon stoep
- bestratingspatroon weg
- bestratingspatroon stoep
- asfalt
- betegeling entreehal

14. De Resident, Helicon & Castalia

Parnassusplein 5, Den Haag
1998 - renovatie aanstaande
3980 m²
0 m²3980 m²ca. 50000 m² bvo67 mSoeters van Eldonk ArchitectenKantoor, Horeca, Openbare parkeergarageMinisterie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

OPLEVERING
1967, 1999

PERCEEL
1851 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
0 m²

BEDOUD OPPERVLAKE
1851 m²

VLOEROPPERVLAKTE
64.506 m² bvo

HOOGE
104 m

ARCHITECT(EN)
Jan Lucas, Michael Graves

FUNCTIE
Kantoor

GEbruikers
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

- definiërende straatwanden
-

permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context
- ⊗

publieke buitenruimte
- ▤

oppervlaktewater
- ▨

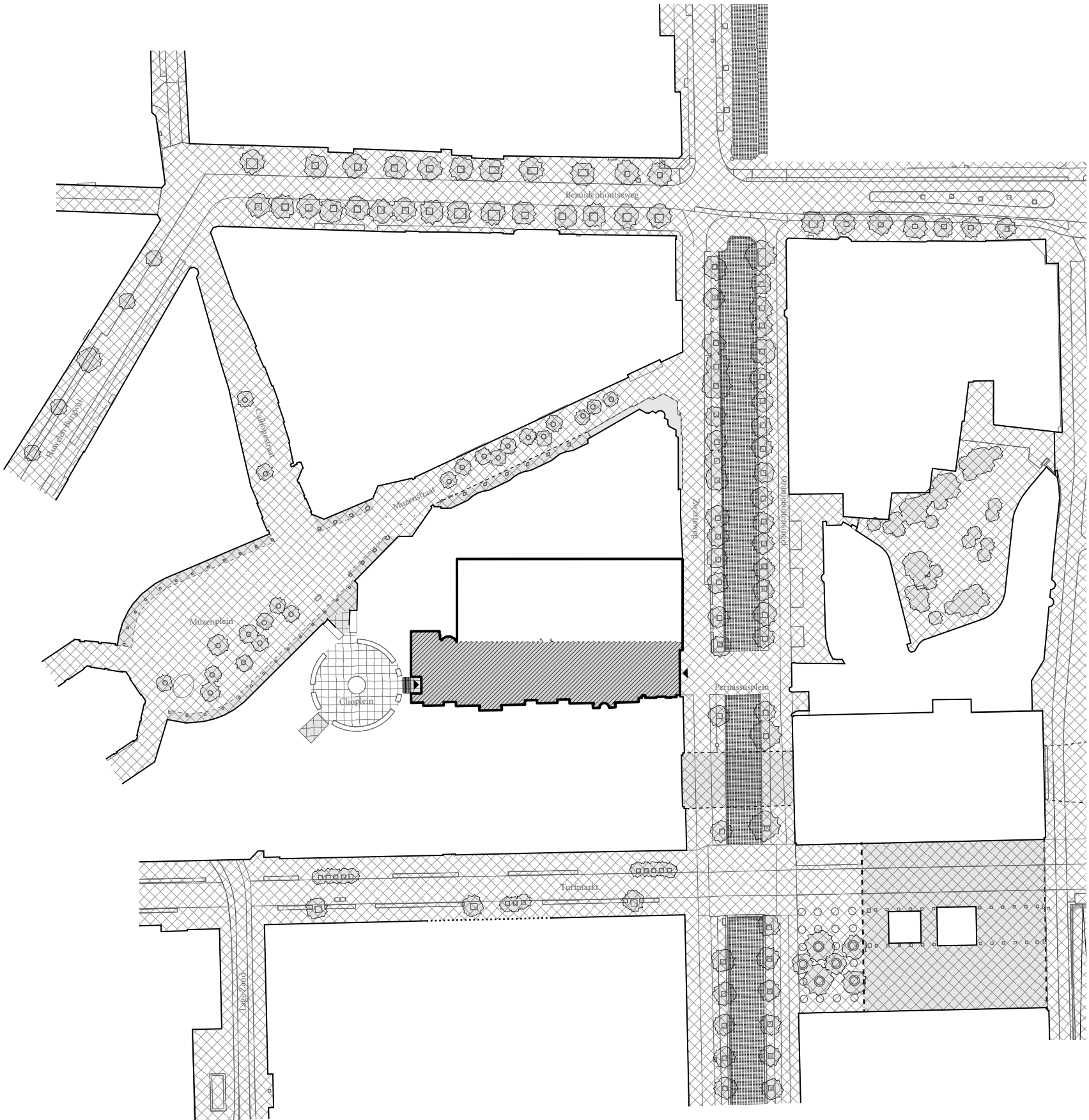
entreehal
- ▩

overdekte openbare ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

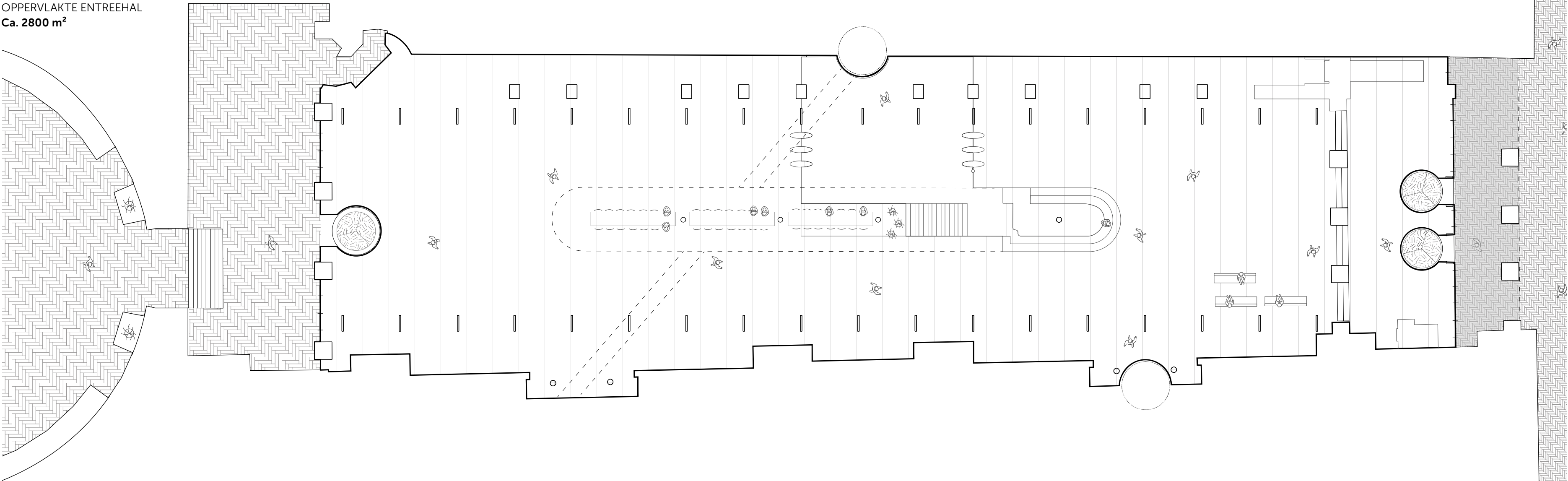
POSITIE IN HET WEEFSEL_ DE RESIDENT
1:1500

14. De Resident, Helicon & Castalia

OPPERVLAKTE ENTREEHAL
Ca. 2800 m²

Entreegebied

ENTREEGEBIED_DE RESIDENT
1:500

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- - - overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand
- bestratingspatroon stoep
- bestratingspatroon weg
- bestratingspatroon stoep
- asfalt
- betegeling entreehal

15. Turfmarkt 147

ADRES
Turfmarkt 147, Den Haag

OPLEVERING
2012

PERCEEL
6059 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
1039 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
5020 m²

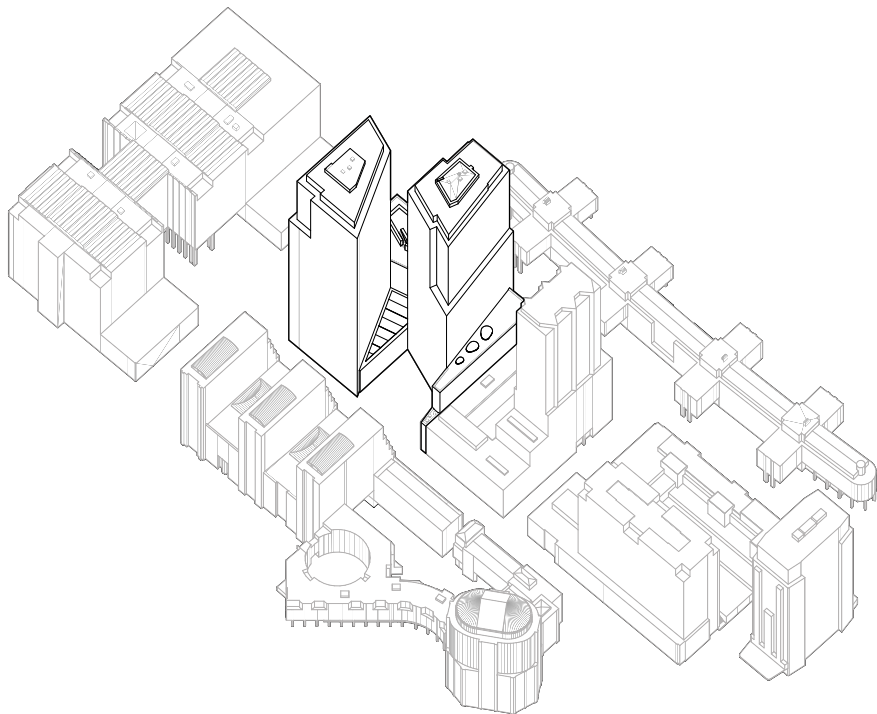
VLOEROPPervLAKTE
ca. 132.000 m² bvo

HOOGTE
146 m

ARCHITECT(EN)
Hans Kolhoff

FUNCTIE
Kantoor

GEbruikers
Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

- definiërende straatwanden
-

permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context
- ⊗

publieke buitenruimte
- ▤

oppervlaktewater
- ▨

entreehal
- ▩

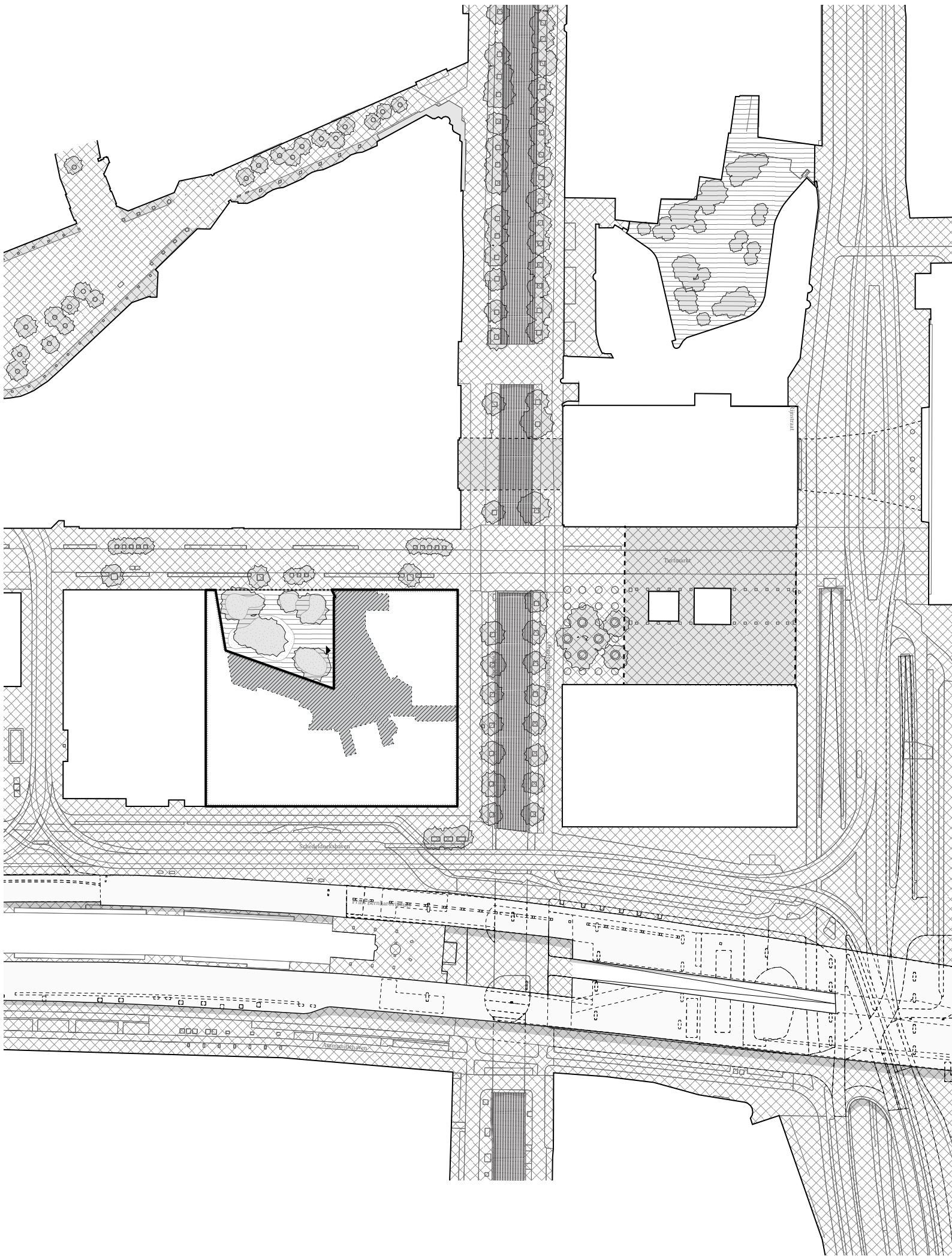
overdekte openbare ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

ENSEMBLE_TURFMARKT 147

1:1500

15. Turfmarkt 147

OPPERVLAKTE ENTREEHAL
Ca. 1200 m²

Entreegebied

ENTREEGEBIED_TURFMARKT 147
1:500

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- - -

overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand

■

bestratingspatroon stoep

■

bestratingspatroon weg

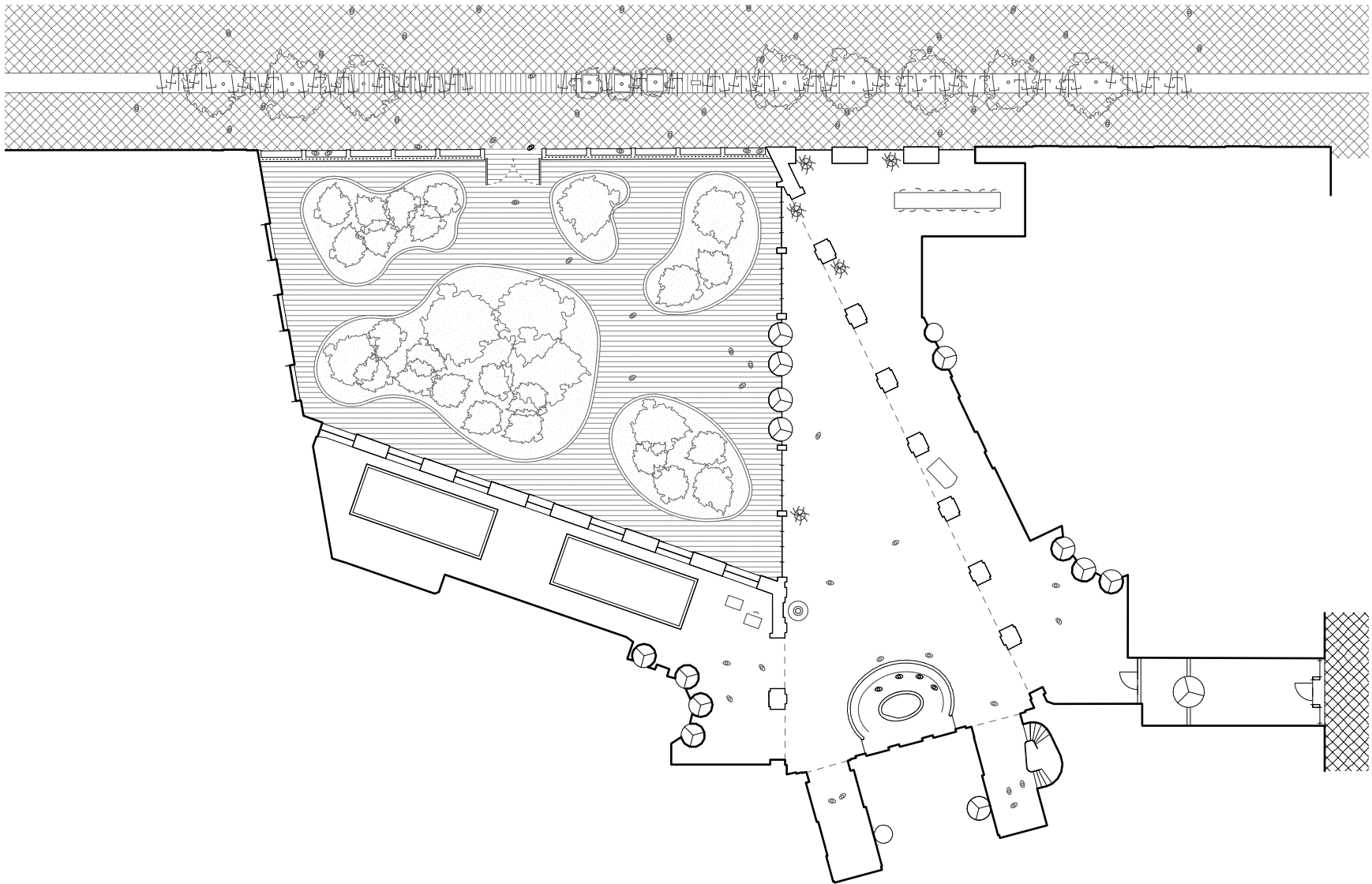
■

bestratingspatroon stoep

□

asfalt

■

betegeling entreehal

Theresiastraat, Den Haag, 2024
foto: Riccardo de Vecchi

Prinses Beatrixlaan, Den Haag, 2025
foto: Jelle Hettema

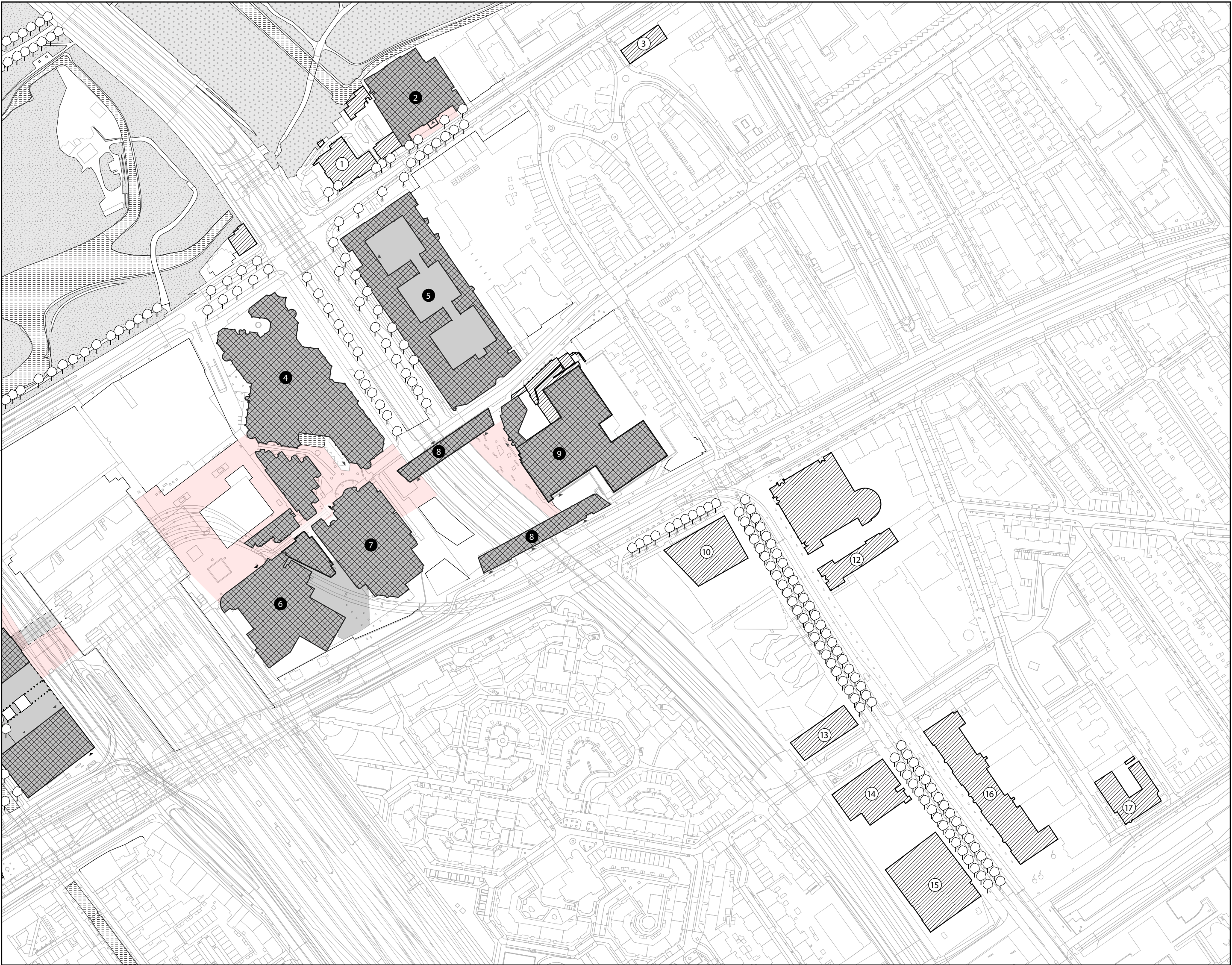
CS OOST (en Beatrixkwartier)

- 1 Bezuidenhoutseweg 20
- 2 Bezuidenhoutseweg 30
- 3 Nationale Ombudsman
- 4 Bezuidenhoutseweg 67
- 5 Bezuidenhoutseweg 73
- 6 Nationaal Archief
- 7 Koninklijke Bibliotheek
- 8 Bruggebouwen
- 9 Paleis van Justitie
- 10 Juliana van Stolberglaan 1
- 11 PB2 Centre Court RVO
- 12 Prinses Beatrixlaan 116
- 13 Monarch IV
- 14 Zilveren Toren
- 15 Nieuwe Groene Toren
- 16 Prinsenhof WTC
- 17 Schenkkade 100

- context
- contouren context
- bomen(laan)
- Rijksgebouw
- Rijksgebouw Atlas
- ▨ overige Rijksgebouwen
- ▤ oppervlaktewater
- ▥ bosachtig landschap
- ▦ tuin/park
- ▧ duinlandschap
- ▨ gras/groene vlakte
- ▩ onderlinge verbinding

2_Positie in het weefsel

LIGGING IN DE STAD_CS OOST
1:4.000

16. Nationaal Archief

Prins Willem-Alexanderhof 20, Den Haag
1979, 2016
6800 m²
1113 m²5687 m²36.567 m² bvo32 mSjoerd
Schamhart, diederendirrixkantoor, publiekcentrum,
tentoonstellingsruimte, studiezaal, auditoriumde
Onderwijsraad, het Nationaal Archief, Raad
voor Cultuur, het College ter Beoordeling van
Geneesmiddelen

- definiërende
straatwanden
-

permeabele
straatwanden
- contouren
- Rijksgebouw
- contouren context
- ⊗

publieke buitenruimte
- ▦

oppervlaktewater
- ▨

entreehal
- ▩

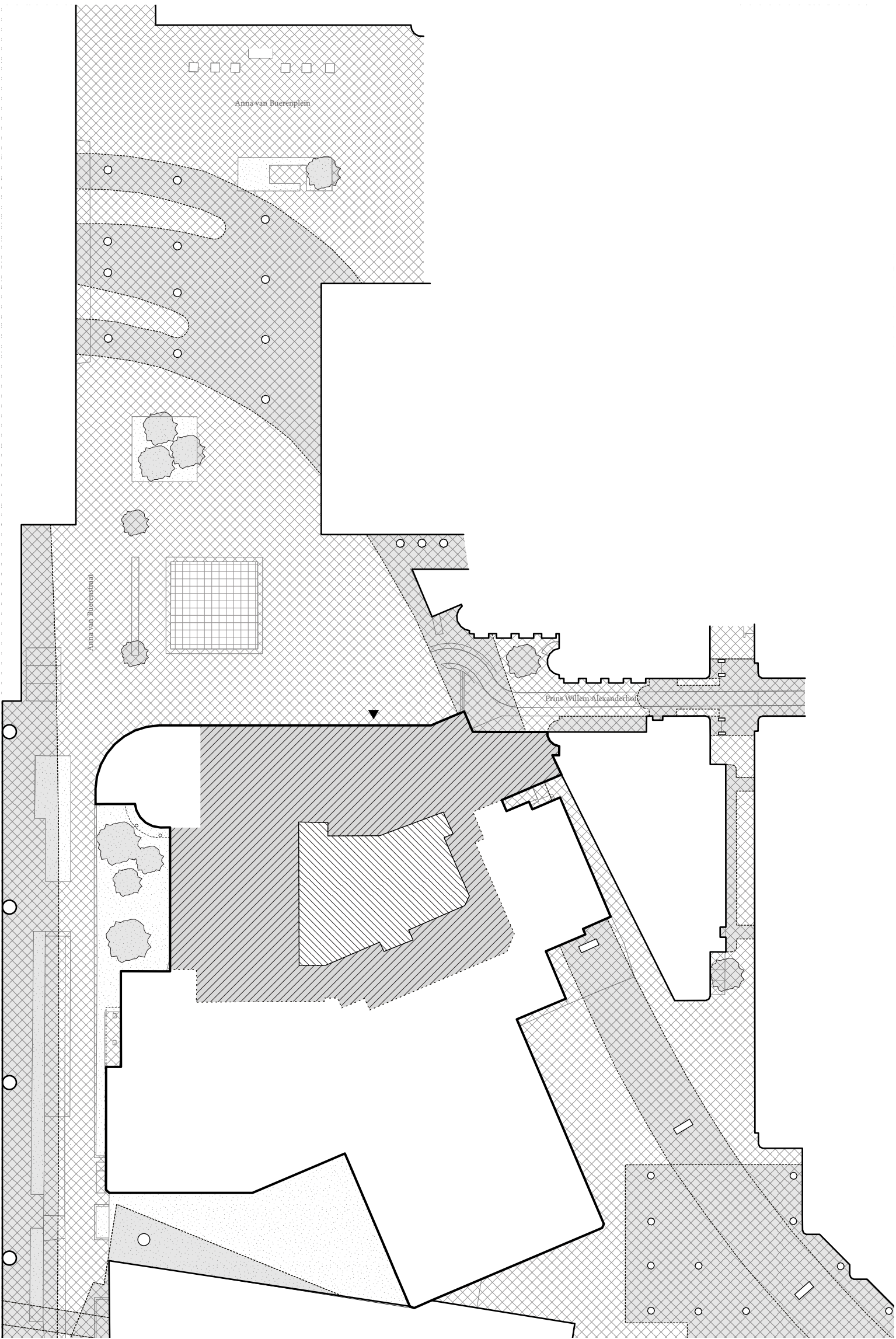
overdekte openbare
ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

ENSEMBLE_NATIONAAL ARCHIEF

1:1500

16. Nationaal Archief

OPPERVLAKTE ENTREEHAL
Ca. 1700 m²

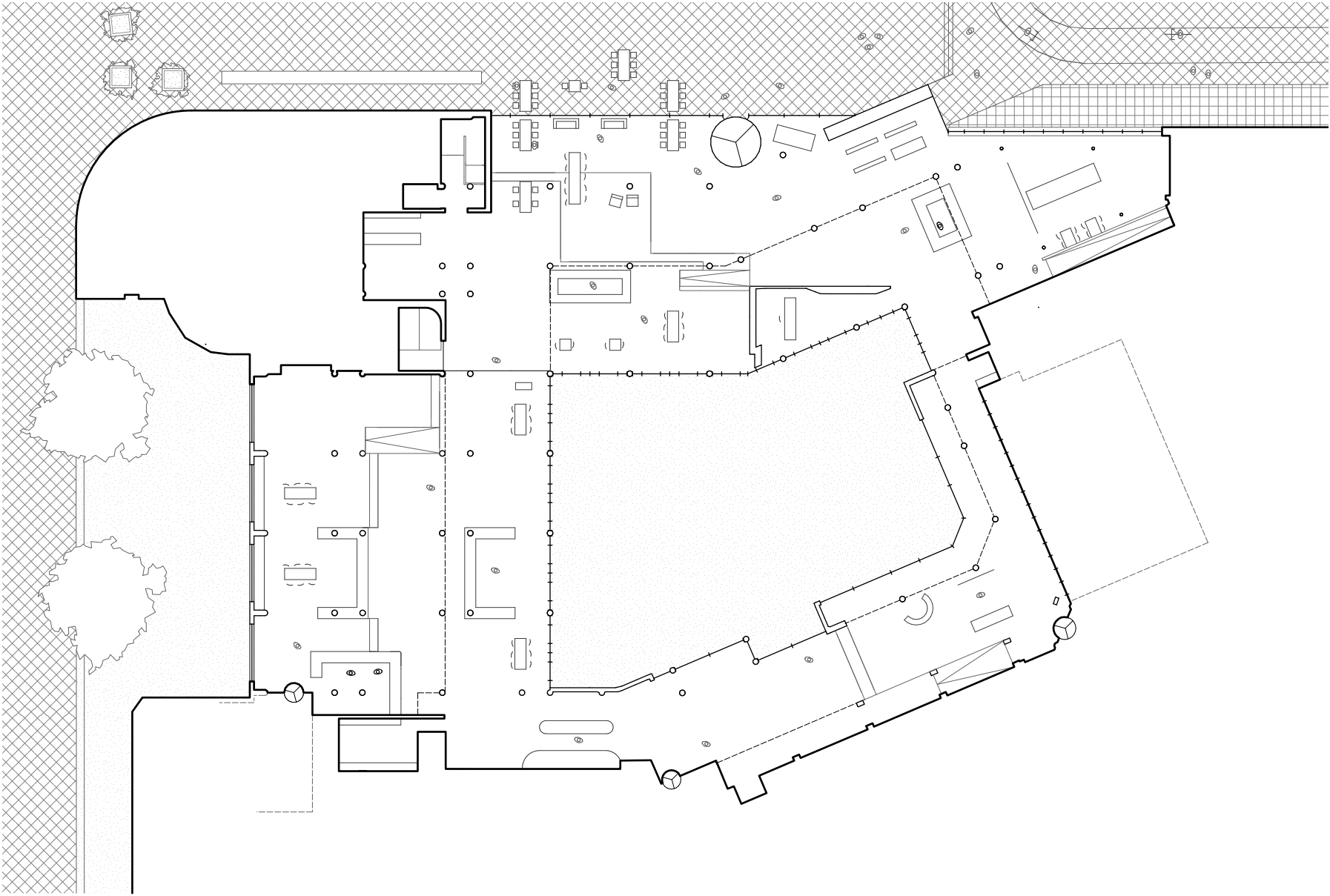

Entreegebied

ENTREEGEBIED_NATIONAAL ARCHIEF
1:500

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- - - overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand

- bestratingspatroon stoep
- bestratingspatroon weg
- bestratingspatroon stoep
- asfalt
- betegeling entreehal

17. Koninklijke bibliotheek

ADRES
Prins Willem-Alexanderhof 5, Den Haag

OPLEVERING
1982

PERCEEL
ca. 12000 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
ca. 2000 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
ca. 10000 m²

VLOEROPPERVLAKTE
79.686 m² bvo

HOOGTE
33 m

ARCHITECT(EN)
P.B.M. van der Meer & A.J. Trotz

FUNCTIE
Bibliotheek

GEbruikers
Koninklijke Bibliotheek, Letterkundig Museum, Kinderboekenmuseum, RkD, het secretariaat van CDNL en kantoren van europeana, DEN, LIBER en IFLA

- definiërende straatwanden
-

permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context
- ⊗

publieke buitenruimte
- ▤

oppervlaktewater
- ▨

entreehal
- ▩

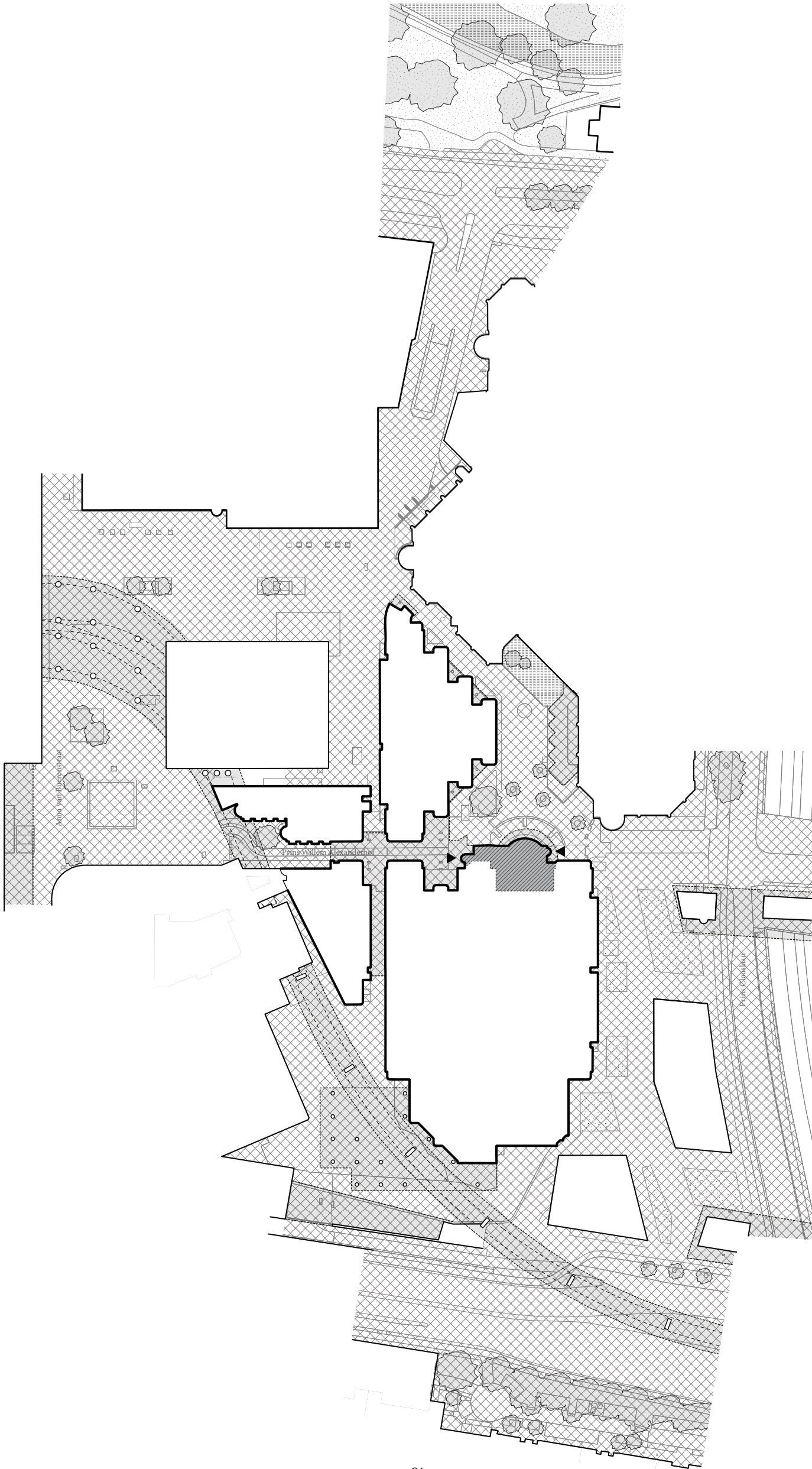
overdekte openbare ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

ENSEMBLE_KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

1:2000

18. Bezuidenhoutseweg 67

ADRES
Bezuidenhoutseweg 67, Den Haag

OPLEVERING
1985, 2021

PERCEEL
15391 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
4538 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
10853 m²

VLOEROPPERVLAKTE
ca. 80000 m² bvo

HOOGTE
52 m

ARCHITECT(EN)
Dick Apon, ZECC

FUNCTIE
Publieke entree, plenaire zaal, commissiezalen, kantoren

GEBRUIKERS
Tijdelijke huisvesting van de Tweede Kamer

- definiërende straatwanden
-

permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context
- ⊗

publieke buitenruimte
- ▤

oppervlaktewater
- ▨

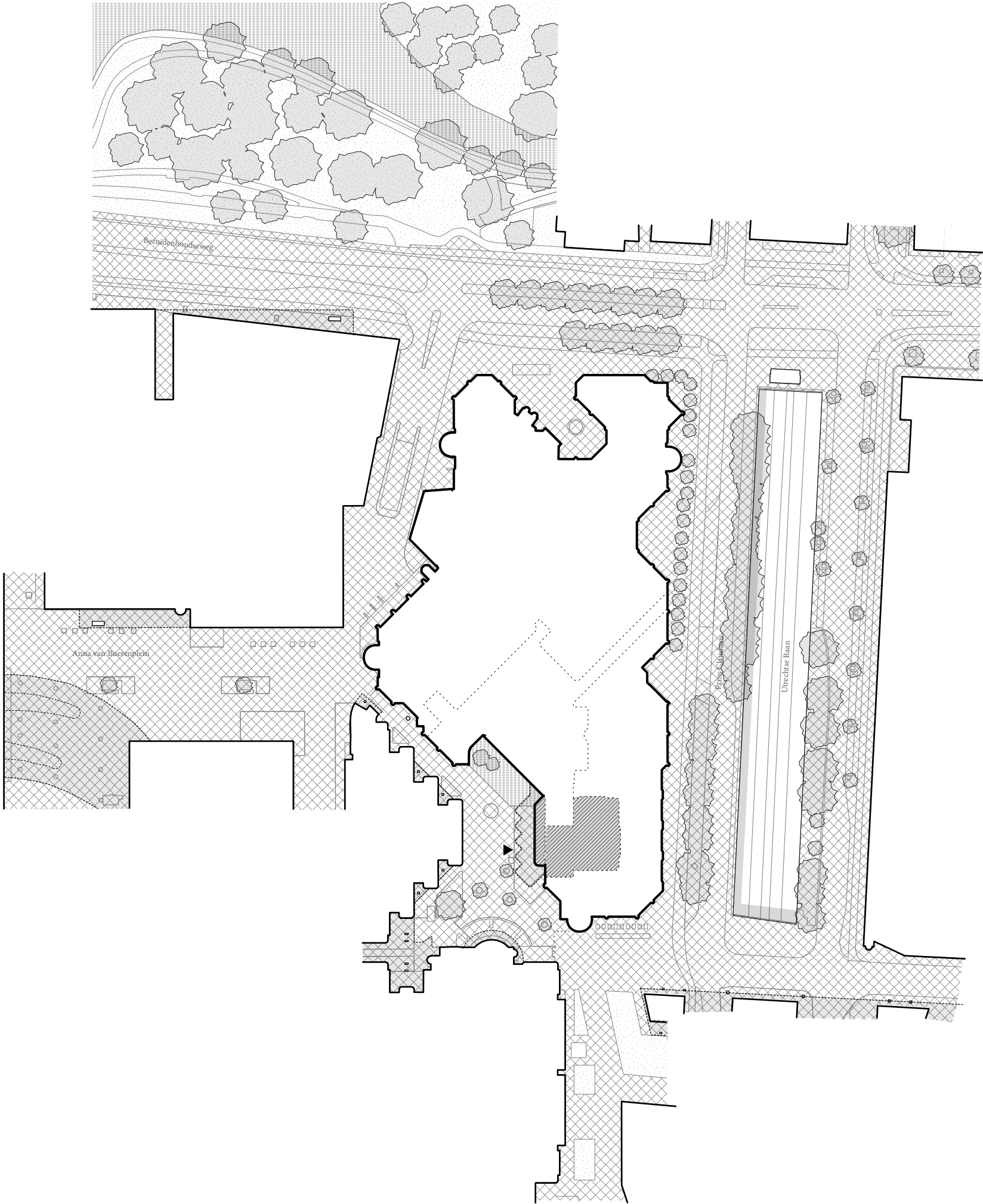
entreehal
- ▩

overdekte openbare ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

ENSEMBLE_BEZUIDENHOUTSEWEG 67
1:1500

18. Bezuidenhoutseweg 67

OPPERVLAKTE ENTREEHAL
Ca. 606 m²

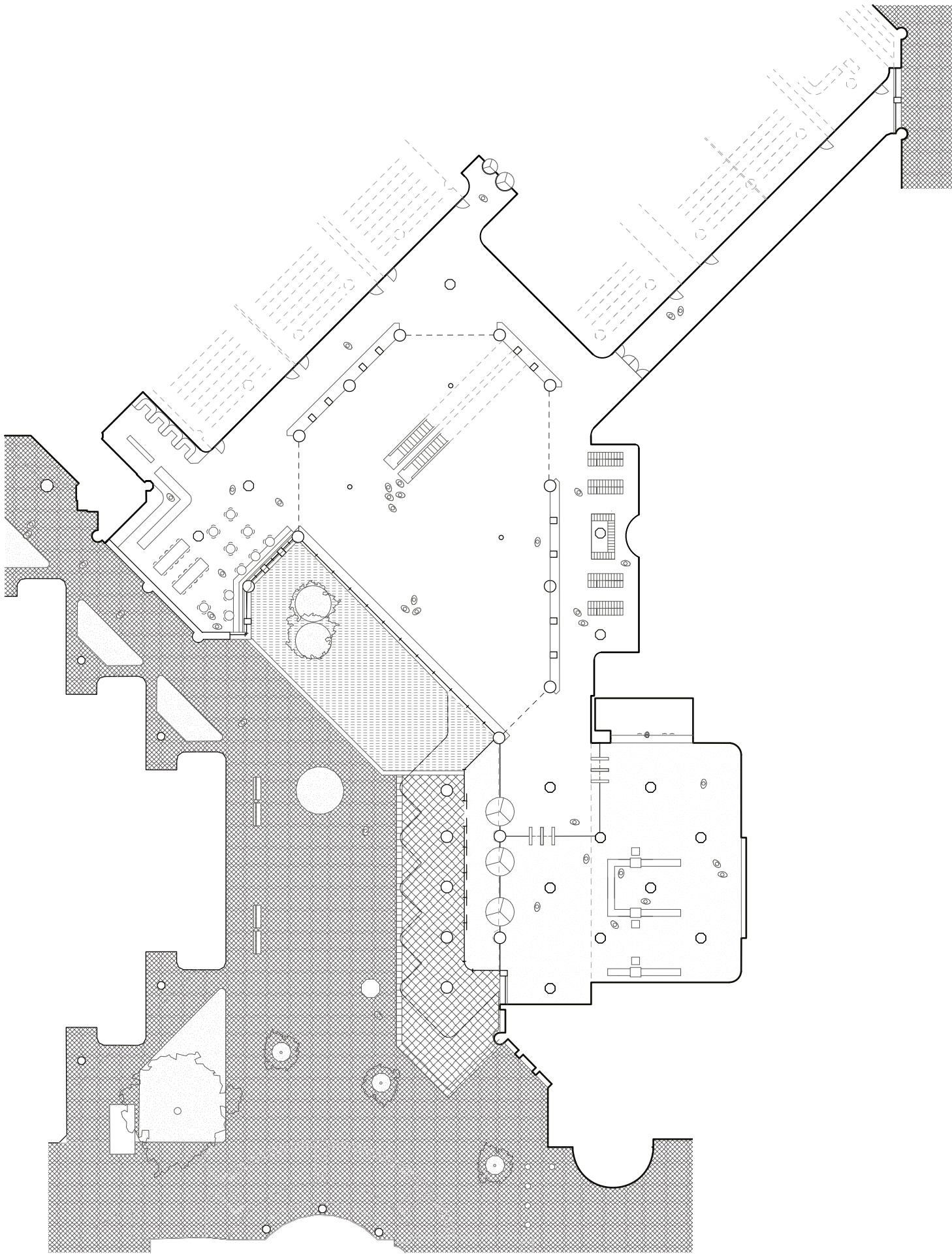

Entreegebied

ENTREEGEBIED_BEZUIDENHOUTSEWEG 67
1:500/200

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- - - overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand

- bestratingspatroon stoep
- bestratingspatroon weg
- bestratingspatroon stoep
- asfalt
- betegeling entreehal

19. Bezuidenhoutseweg 73

ADRES
Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag

OPLEVERING
1958, 2012

PERCEEL
17129 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
8386 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
8743 m²

VLOEROPPERVLAKTE
59.594 m² bvo

HOOGTE
34 m

ARCHITECT(EN)
Gijsbert Friedhoff, Cees van Dam

FUNCTIE
Kantoren

GEBRUIKERS
Ministerie van Economische Zaken en
Klimaat, Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

- definiërende
straatwanden
-

permeabele
straatwanden
- contouren
Rijksgebouw
- contouren context
- ⊗

publieke buitenruimte
- ▦

oppervlaktewater
- ▨

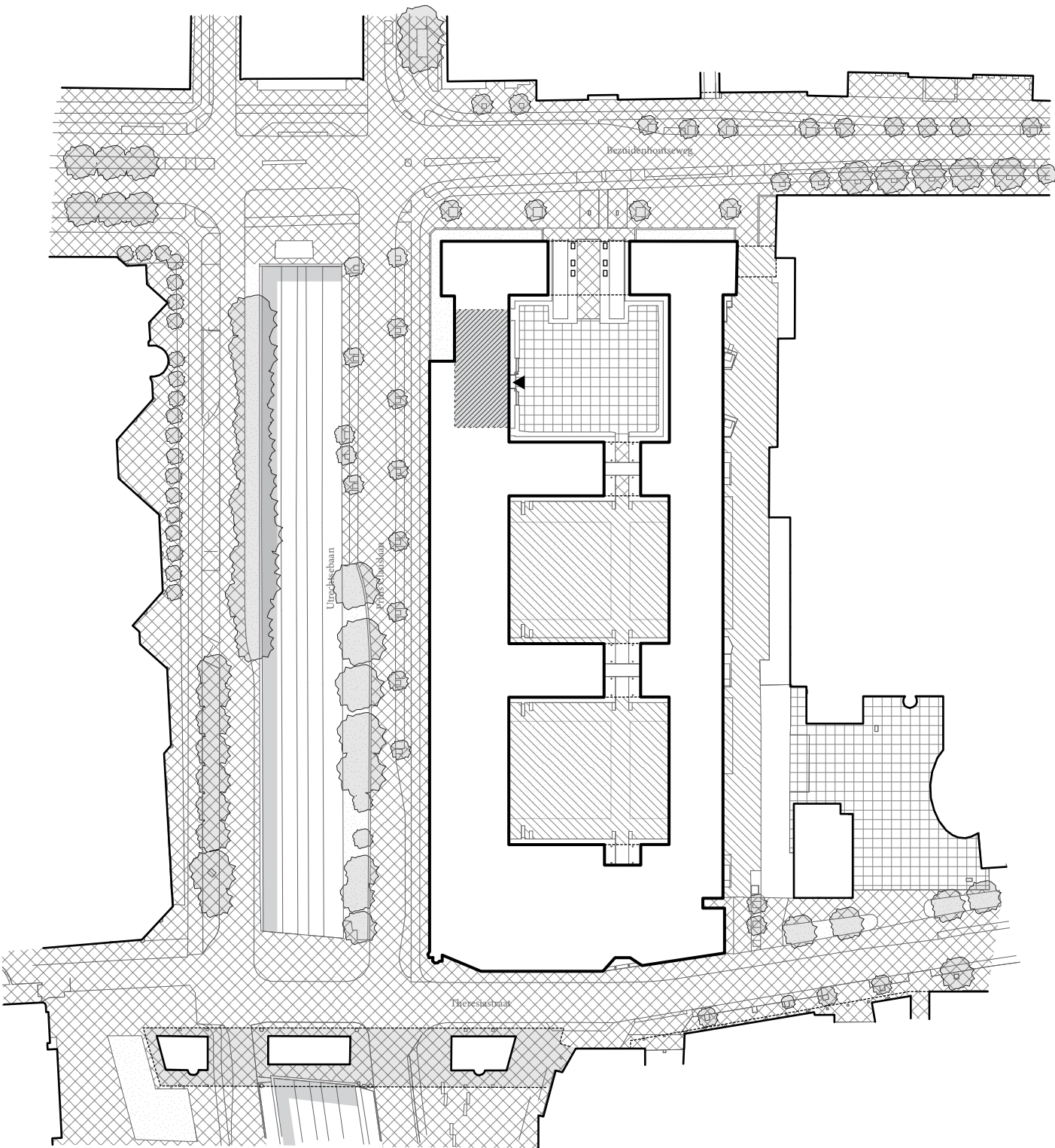
entreehal
- ▩

overdekte openbare
ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_BEZUIDENHOUTSE-
WEG 73
1:1500

19. Bezuidenhoutseweg 73

Ca. 450 m²

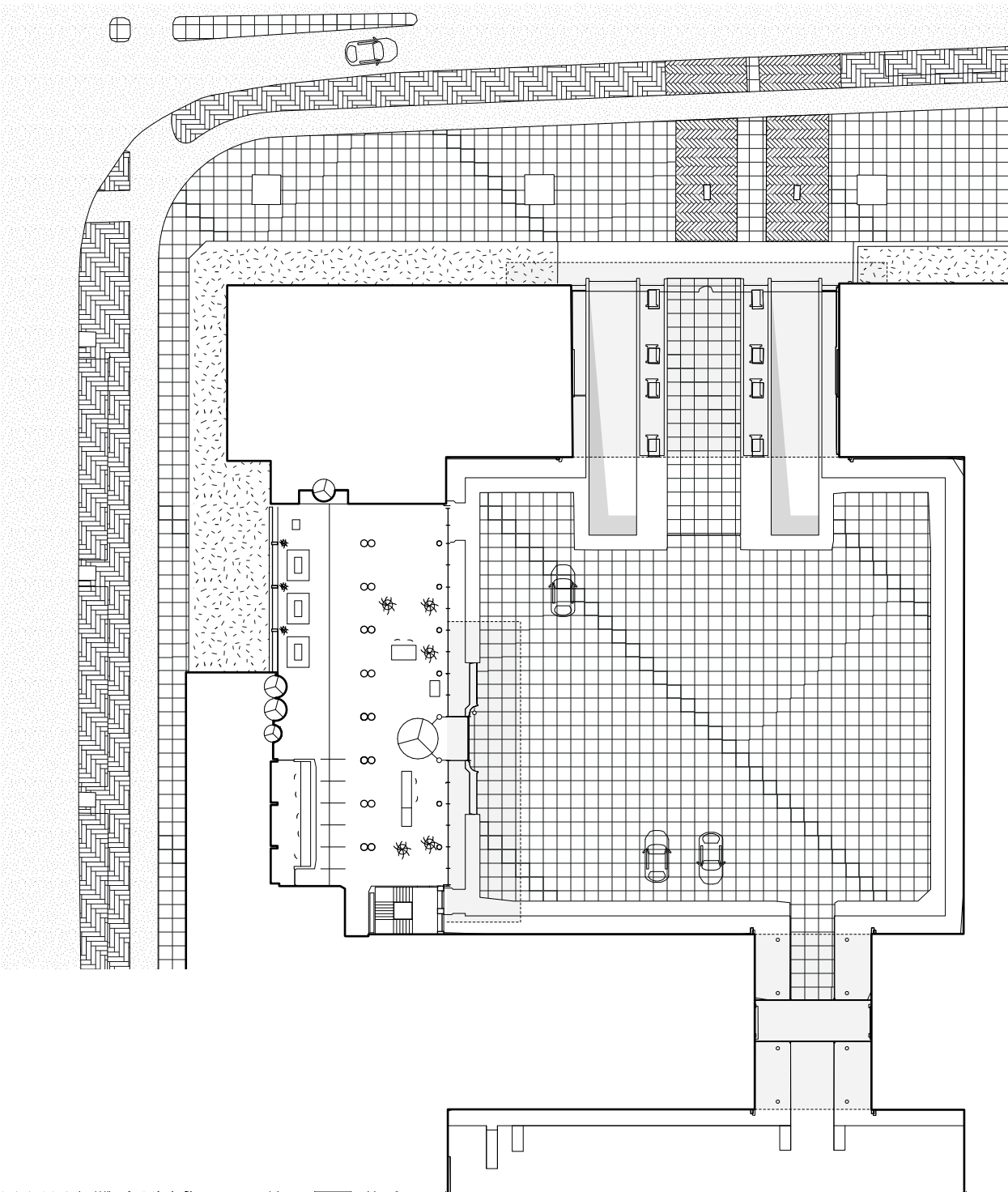

Entreegebied

ENTREEGEBIED_BEZUIDENHOUTSEWEG 73
1:500/200

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- - - overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand

- bestratingspatroon stoep
- bestratingspatroon weg
- bestratingspatroon stoep
- asfalt
- betegeling entreehal

20. Paleis van Justitie

ADRES
Prins Clauslaan 20, Den Haag

OPLEVERING
1973, 1997, 2022 (in herontwikkeling)

PERCEEL
15436 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
9692 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
5744 m²

VLOEROPPERVLAKTE
100733 m² bvo

HOOGTE
68 m

ARCHITECT(EN)
Sevenhuysen, van Vught, HUB, Nudus

LANDSCHAPSARCHITECT(EN)
Karres en Brands

TUINARCHITECT(EN)
Karres en Brands

GEBRUIKERS
**Het gerechtshof, het arrondissementsparket,
het ressortsparket, het College van beroep voor
het bedrijfsleven en het College bescherming
persoonsgegevens**

- definiërende straatwanden
-

permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context
- ⊞

publieke buitenruimte
- ▦

oppervlaktewater
- ▨

entreehal
- ▩

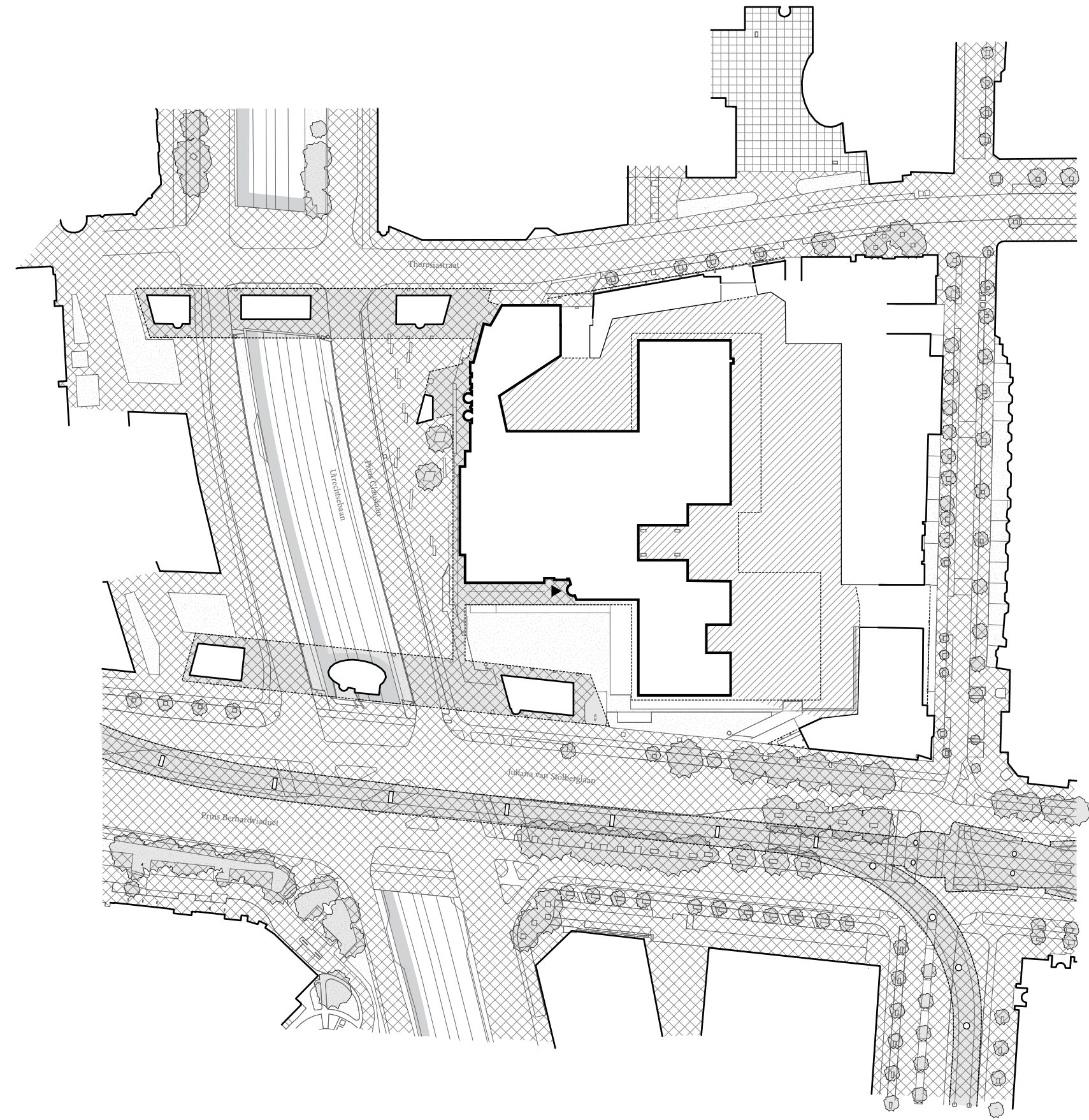
overdekte openbare ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_PALEIS VAN JUSTITIE

1:1500

21. Bruggebouwen

ADRES
Prins Clauslaan 18, Den Haag

OPLEVERING
1999

PERCEEL
1494 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
1067 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
427 m²

VLOEROPPERVLAKTE
13.718 m² bvo

HOOGTE
27 m

ARCHITECT(EN)
Zwarts en Jansma architecten

FUNCTIE
Kantoor, bijeenkomstruimte

- definiërende straatwanden
-

permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context
- ⊗

publieke buitenruimte
- ▦

oppervlaktewater
- ▨

entreehal
- ▩

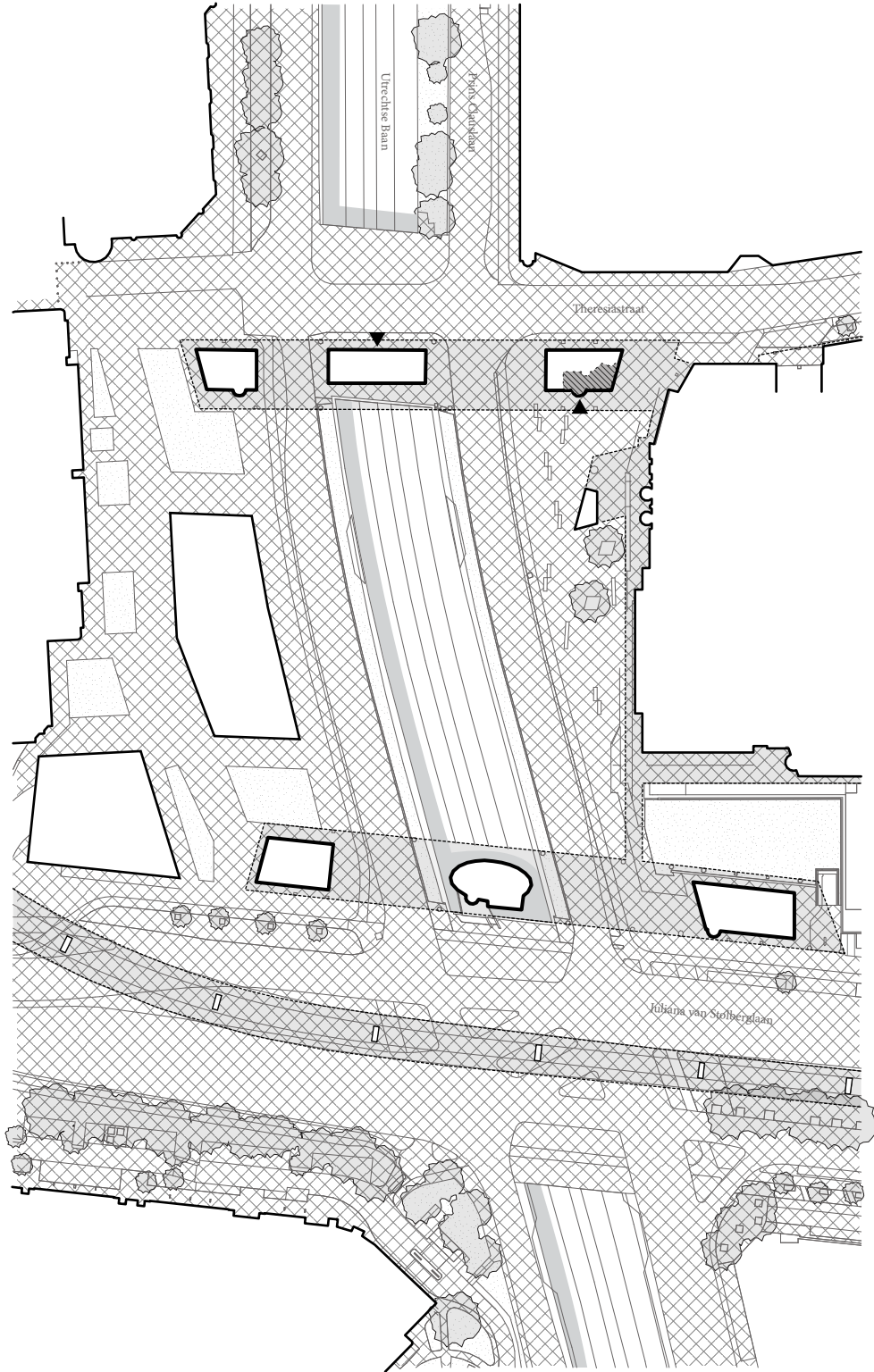
overdekte openbare ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_BRUGGEBOUWEN

1:1500

22. Bezuidenhoutseweg 30

ADRES
Wilhelmina van Pruisenweg 52-78, Den Haag

OPLEVERING
1917, 2017

PERCEEL
5045 m²

WAARVAN BUITENRUIMTE
657 m²

BEBOUWD OPPERVLAKTE
4388 m²

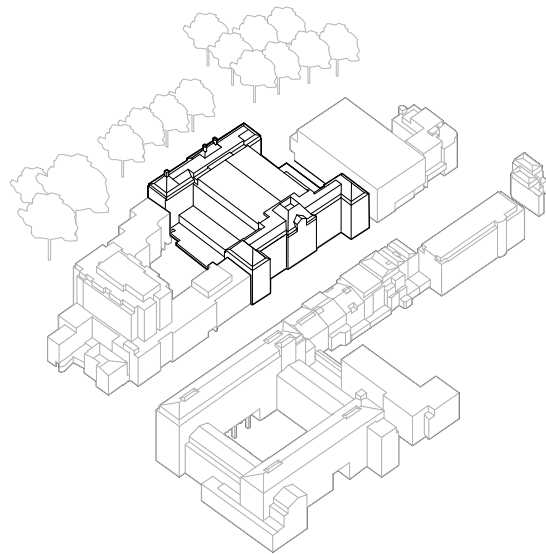
VLOEROPPENVLAKTE
18.011 m² bvo

HOOGTE
24 m

ARCHITECT(EN)
Daniël Knuttel, Braaksma en Roos, Kaan Architecten

FUNCTIE
Kantoor

GEBRUIKERS
Sociaal Cultureel Planbureau, Planbureau voor de Leefomgeving, Centraal Planbureau, Centrum voor Ethiek en Gezondheid, Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek, Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur

- definiërende straatwanden
-

permeabele straatwanden
- contouren Rijksgebouw
- contouren context
- ⊗

publieke buitenruimte
- ▤

oppervlaktewater
- ▨

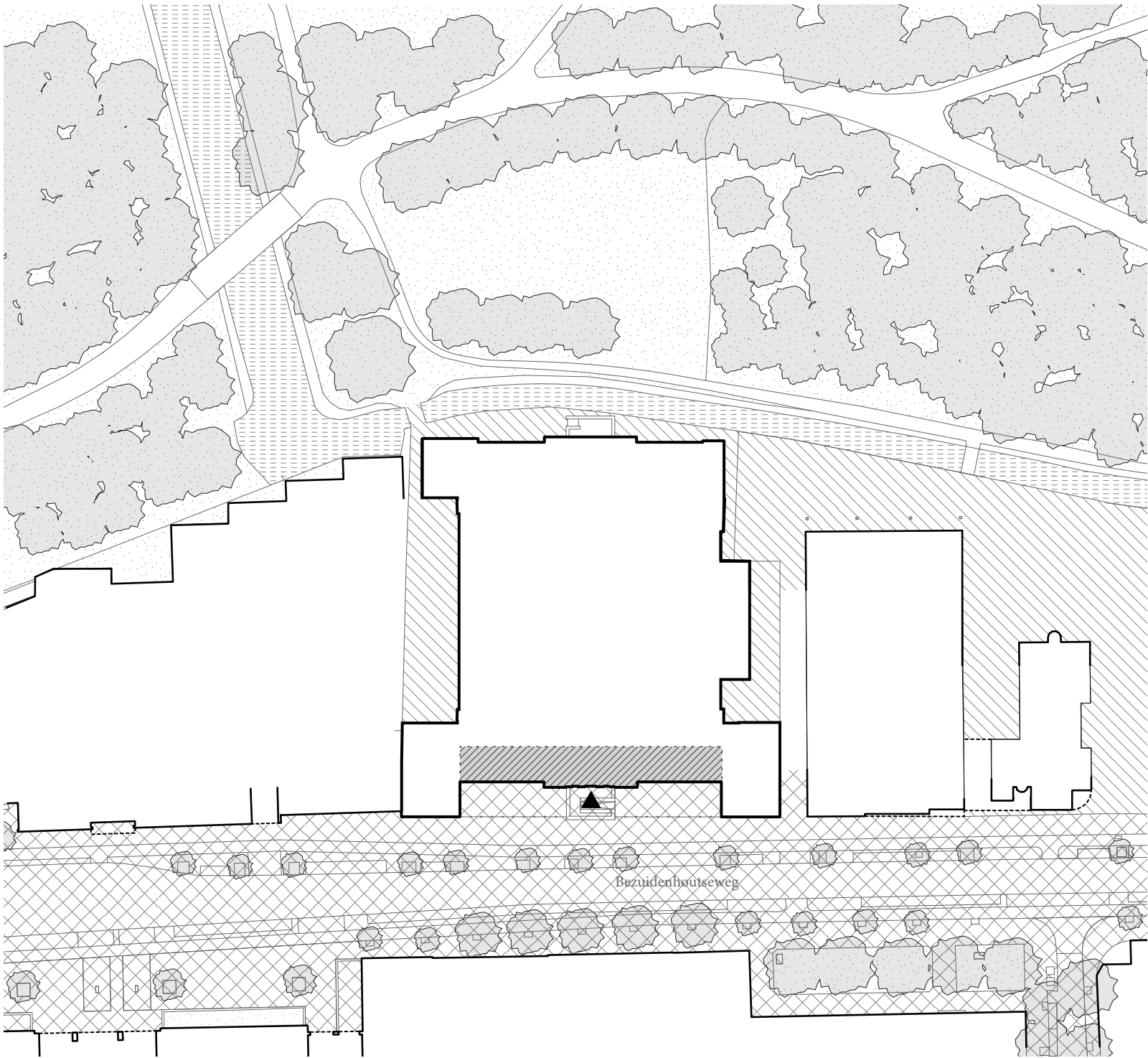
entreehal
- ▩

overdekte openbare ruimte
- ▲

aanduiding entree
- bomen

Ensemble

POSITIE IN HET WEEFSEL_BEZUIDENHOUTSE-
WEG 30
1:1000

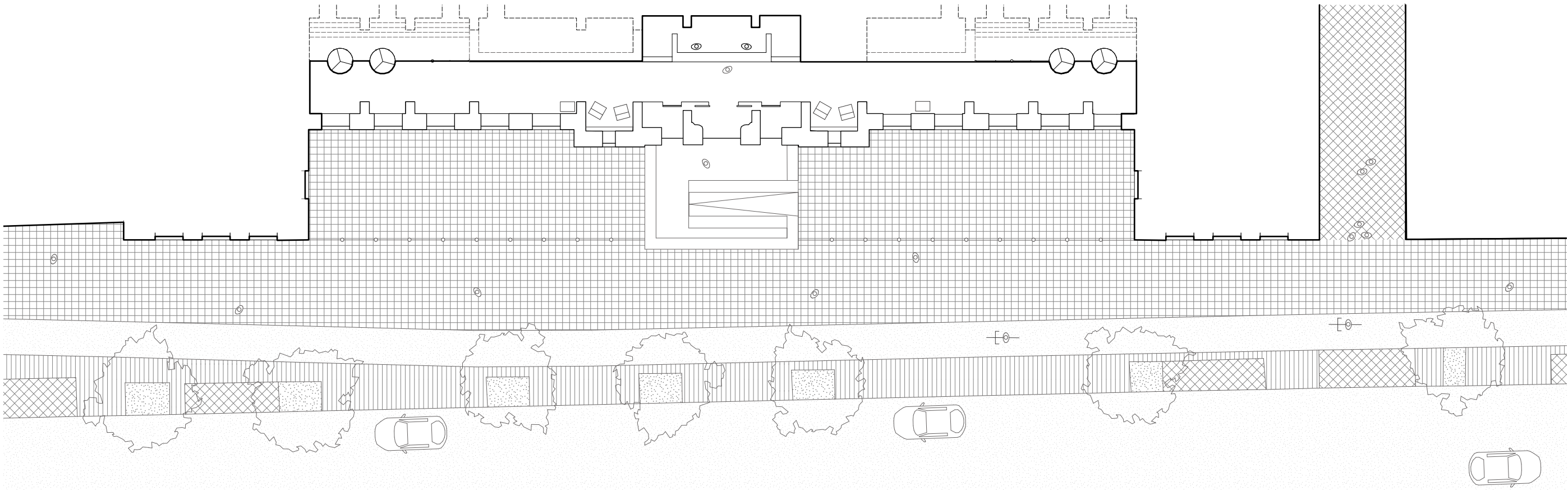

22. Bezuidenhoutseweg 30

Wilhelmina van Pruisenweg 52-78

OPPERVLAKTE ENTREEHAL
Ca. 180 m²

Entreegebied

ENTREEGEBIED_BEZUIDENHOUTSEWEG 30
1:500

- toegankelijkheidsschil
- doorsnede overig
- objecten en aanzichten
- overhang
- overdekte (buiten)ruimte
- stoeprand

- bestratingspatroon stoep
- bestratingspatroon weg
- bestratingspatroon stoep
- asfalt
- betegeling entreehal

Inzichten

In de kaarten wordt het ruimtelijke karakter van verschillende gebieden in Den Haag leesbaar en hoe sterk het publieke karakter, de ruimtelijke kwaliteit en de maat en schaal per gebied kunnen verschillen en daarmee ook de rol en betekenis van het vastgoed van het Rijk. Deze verschillen hangen nauw samen met historische ruimtelijke keuzes en de tijdsgeest waarin de piketpaaltjes voor de ontwikkeling van gebieden zijn geslagen. Historische vestigingspatronen en culturele identiteit vormen samen een eerste lijn waarlangs de relatie tussen rijksvastgoed en de stad kan worden gelezen.

De Internationale Zone ligt op de overgang van de hoger gelegen natuurlijke duinen naar de zandige strandwallen waar Den Haag op is gebouwd. Dit gebied maakt deel uit van de historische landgoederen zone parallel aan kust. De ruimte en landschappelijke kwaliteit bieden hier al eeuwenlang het comfort van representatie en distantie. Park Sorghvliet vormt het hart van het gebied waar natuur en cultuur elkaar ontmoeten. De iconische Scheveningseweg, naar ontwerp van Huygens met acht rijen bomen, en de lanen en tuinen rondom het Catshuis vormen het kenmerkende landschap waarin zich de wijken van Berlage en Dudok en later ook de Internationale Zone gevoegd hebben.

Ook vandaag de dag kenmerkt het vastgoed van het Rijk en internationale organisaties in dit gebied zich door een zekere afstandelijkheid. De vorm van distantie verschilt per object, soms representatieve distantie, soms landschappelijke afstand of soms ronduit abrupt en technisch. Bij het Vredespaleis draagt de combinatie van gebouw en tuin een krachtige culturele, representatieve boodschap uit. Eurojust en het Internationaal Strafhof tonen een meer gesloten en naturalistische uitstraling doordat veiligheidsmaatregelen in een landschappelijke aanleg zijn geïntegreerd. Het gebouw van Europol lijkt daarentegen te groot voor de omgeving waardoor afstand en veiligheid alleen mogelijk werden geacht met honderden meters staal, glas en steen. De Johan de Wittlaan valt uit de toon van de landgoedsfeer: het is geen laan en ook geen parkway.

Het Binnenhof en zijn omgeving vormen samen de typische Hofstad. Hier vormt het vastgoed van het Rijk zelf één van de meest publieke plekken in de stad met de ruimten rondom de Grafelijke Zalen, Het Plein en de Hofvijver die aansluiten op de lommerijke LangeVoorhoutenhetBuitenhof.Depublieke ruimte voelt vanzelfsprekend aan, maar dat is het in de huidige vorm allerminst. In het verleden waren het Binnenhof maar ook het Buitenhof afgesloten voor het gewone volk door een dubbele serie poorten. In de 17e eeuw was men van plan om het Plein vol te bouwen. Frederik Hendrik was erop tegen en zorgde ervoor dat het een belangrijke representatieve ruimte zou worden, vergelijkbaar met Place Royale in Parijs. De publieke ruimte is hier in de loop van acht eeuwen gevormd, aangetast, hervormd, verwond en hersteld tot het kenmerkende stedelijk weefsel van Den Haag. Een relatief stabiel samenhangend geheel van ruimtes en gebouwen waar ook in de toekomst op kan worden voortgebouwd.

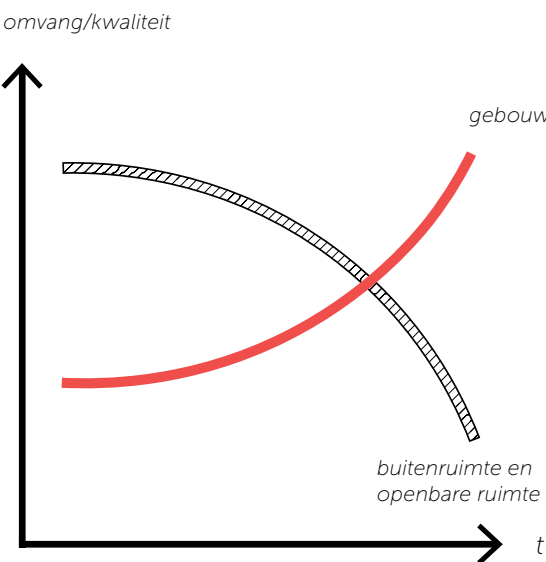
In CS-West is de sfeer van de stad minder uitgesproken Haags. De stedelijke druk rondom een stationsgebied is nergens in Nederland zo expliciet ruimtelijk gemaakt als hier. Voor de eeuwwisseling heeft het Spuikwartier plaatsgemaakt voor nieuwe stedelijke bouwblokken zoals het KLM-gebouw en de Zwart Madonna die op hun beurt weer gesloopt zijn voor de forse torens langs de Turfmarkt, Oranje Buitensingel en Rijnstraat. Niets in dit gebied doet vermoeden dat het Haagse Bos zeer nabij is en de kwaliteit van de gracht is zacht uitgedrukt niet uitgesproken publiek. Wat de entree van de Haagse binnenstad zou moeten zijn, is vooral een krap bemeten stenige bewegingsruimte voor trams, toeristen, forensen, ambtenaren en dienstauto's.

Aan de ander zijde van het station, in CS-Oost, lijkt vrijwel elke vorm van de stedelijke verblijfskwaliteit verdwenen. Het stadsherstel van het bombardement ging hier gepaard met ongelukkige machtsverhoudingen tussen het Rijk en de gemeente Den Haag. De infrastructurele werken van de Spoorwegen en Rijkswaterstaat onderbreken hier stedelijke continuïteit op de schaal van de mens. Het rijksvastgoed in dit gebied

helpt vervolgens niet om de voetganger zijn bestemming te doen vinden door een reeks ambigue openbare ruimtes en een gebrek aan duidelijke adressen.

In het Beatrixkwartier en in de Binckhorst is op geheel eigen wijze een vergelijkbare problematiek in verhouding tussen gebouw, infrastructuur en publiek domein ontstaan. Hier rijst tot slot de vraag hoe opnieuw aansluiting kan worden gevonden met de rest van de stad op menselijke schaal.

Het ruimtelijk idioom is een tweede lijn waarlangs de relatie tussen stad en rijksvastgoed kan worden begrepen. Door de tijd is de ruimtelijke schaal en definitie van rijksgebouwen en buitenruimten veranderd. Waar de gebouwen substantieel in omvang zijn gegroeid is de buitenruimte vrijwel evenredig in omvang afgenomen. Kwantiteit is niet alleen maatgevend maar het gaat met name ook over de herkenbaarheid van de aard van de buitenruimte in relatie tot de gebouwen.

De openbare ruimte van de Internationale Zone en de binnenstad worden gekenmerkt door het klassieke Haagse idioom van parken, pleinen, straten, lanen, tuinen en passages. In de Internationale Zone is de landgoedsfeer nog voelbaar in de stedelijke ontwikkeling zoals vormgegeven door architect Berlage en later Dudok. De kwaliteit staat echter wel onder druk door de toenemende omvang van de gebouwen, de verkeersprofielen en de beperkte ruimte die overblijft voor een goede landschappelijke inpassing.

Het Binnenhof en omgeving zijn onderdeel van het stedelijk weefsel dat zo kenmerkend is voor Den Haag. Een systeem van aaneengeschakelde buitenruimtes. Zo vormen het Haagse Bos, het Malieveld, de Koekamp, de Korte Voorhout, de Hofvijver, het Buitenhof gezamenlijk een ruimtelijke continuïteit tussen de Haagse binnenstad en het Paleis Huis ten Bosch.

Dit logische verband op grotere schaal verbrokkelt bij de Oranje buitensingel, Rijnstraat en de Turfmarkt. In CS-West is sprake van een enorme schaalvergroting van de gebouwen en in het bijzonder die van het Rijk. Hoewel het patroon van straten en de gracht hier in plattegrond nog herkenbaar is, is deze in de driedimensionaliteit zoekgeraakt. De forse torens van het Rijk rondom de Turfmarkt en de Oranje Buitensingel ondersteunen het Haagse ruimtelijke idioom van straten en grachten slechts gedeeltelijk. Langs de Turfmarkt bevindt zich een reeks van interessante semi-publieke binnen- en buitenruimten: de onderdoorgang van de Rijnstraat, de voortuin van de JUBI-torens, de passage van de Resident, de entree van Amare en het atrium van het stadskantoor. Maar afzonderlijke ingrediënten maken nog geen samenhangend stedelijk geheel. De gracht, de passages en de straten in dit gebied ontberen ruimtelijke definitie en continuïteit die nodig zijn voor een sterke verblijfskwaliteit. De vergelijking tussen de omgeving Binnenhof en CS-West suggereert dat de kwantiteit en kwaliteit van de publieke buitenruimte in de tijd omgekeerd evenredig is geworden aan de hoogte en het bruto vloeroppervlak van de gebouwen.

In CS-Oost is de publieke ruimte nog

minder samenhangend als gevolg van de adhoc naoorlogse planning waarbij de ruimte bepaald is door grootschalige infrastructuur, logistiek, tram en parkeren, grote bouwvolumes van onder andere architecten Apon en Hagoort op te kleine kavels. Het levert een buitenruimte als restant zonder het kenmerkende stedelijke weefsel met ruimte voor lommerrijke boomaanplant in de binnenstad. Wederom is het Haagse Bos dichtbij, maar het voelt ver weg.

In het verlengde hiervan ontbreekt het in het Beatrixkwartier aan samenhang met de omliggende stad, de kruising van de A12 en prinses Julianalaan belemmert een logische aansluiting op de binnenstad. De maat en schaal van gebouwen en openbare ruimten zijn hier groot, de ruimtelijke definitie is beperkt. Het straatprofiel van de Beatrixlaan sluit met drie bomenrijen typologisch aan op de definitie van een laan. Tegelijkertijd lijkt dit idioom van de laan niet opgewassen tegen de vierbaanse weg met daarboven het tramviaduct de 'Netkous' en de grove korrelmaat van de aanpalende bebouwing zonder aantrekkelijke plinten.

Tot slot is de ruimte voor mobiliteit een belangrijke lijn om de relatie tussen stad en rijksvastgoed te beschouwen. Behoorde de stad ooit toe aan de mens als voetganger, daar kreeg Den Haag door de tijd heen ruimte voor de trekvliet, trambaan, spoorweg en snelweg bij. Vandaag de dag is de Haagse voetganger een slingerende mens tussen ruimte voor verschillende modaliteiten.

De Internationale Zone begint ten noorden van de S200, het noordwestelijke deel van de Ring Den Haag. Deels uitgevoerd als tunnel, deels als parkway en deels als stedelijke laan verbindt deze route de oost- en westzijde van de stad. De Scheveningseweg met indrukwekkende boomaanplant en geflankeerd door Park Sorghvliet en het Vredespaleis, verbindt de internationale zone met de Haagse binnenstad. Te midden van de stedelijke dynamiek is de Scheveningseweg een groene oase van rust en ruimte. Waar de S200 en de Scheveningseweg elkaar ontmoeten wordt de zorgeloosheid van Sorghvliet grof onderbroken. Richting Scheveningen herstelt zich dit weer in de

vorm van gastvrije distantie van ambassades, stadsvilla's en parkaanleg. Maar in westelijke richting is de ruimtelijke kwaliteit over de volledige lengte van de Johan de Wittlaan schraal. Het gebied tussen de Eisenhowerlaan en de Johan de Wittlaan is een soort stedelijk eiland, dat moeizaam aansluiting vindt met de omliggende wijken op de schaal van de voetganger.

In de Haagse Binnenstad is de sequentie van stedelijke en groene ruimtes tussen het Buitenhof en het Paleis Huis ten Bosch een voorbeeldige ruimtelijke continuïteit waarin de stad tot het domein van de voetganger behoort. Maar deze continuïteit wordt grof onderbroken door de kruising Koningskade - Korte Voorhout, de A12 en de Laan van NOI. Dit zijn de punten waar ruimte voor mensen ruimte voor auto's wordt. Ter hoogte van CS-West is de publieke ruimte vooral transitie ruimte voor verschillende modaliteiten die zo goed mogelijk van elkaar zijn gescheiden. De Turfmarkt helpt voetgangers zo snel mogelijk van station naar kantoor of binnenstad. De Oranje Buitensingel ordent vooral de vervoersbewegingen van dienstvoertuigen. En de Rijnstraat is het epicentrum van de Haagse tramdienst. In CS-Oost en de Beatrixlaan lijkt de voetganger van onderschikt belang. Ruimte voor de mens is hier op zijn best een restant tussen snelwegen, viaducten, spoorwegen, busstations, trambanen, inritten, parkeergarages en logistieke straten.

Conclusies

De kaarten in deze atlas illustreren hoe het stedelijk weefsel verschilt per deelgebied als gevolg van de cultuurhistorisch ontwikkeling, de schaalvergroting van de gebouwen en toegenomen automobilititeit. Dit is van belang om te begrijpen hoe de stad functioneert als publieke en culturele ruimte en hoe de gebouwen van het Rijk zich daarin positief of minder positief verhouden. Het verschilt tussen de gebieden kan verklaard worden langs de lijnen van historische vestigingspatronen en culturele identiteit, het veranderend ruimtelijk idioom en de toegenomen ruimte van mobiliteit. De neutrale weergave van de gebouwen in hun context in deze atlas leggen zowel schitterende continuïteiten als pijnlijke waarheden bloot.

Een vergelijking tussen de gebieden toont dat de schaalvergroting van gebouwen gepaard gaat met een toenemend gebrek van de definitie van de buitenruimte en als ook een gebrek aan de samenhang tussen gebouw en stedelijke ruimte. Het klassieke ruimtelijke idioom van parken, pleinen, straten, lanen, tuinen en passages is en blijft de basis voor de Internationale zone, de Binnenstad en ook de omgeving van de Turfmarkt ten westen van CS. Voor het gebied ten oosten van het station, het Beatrixkwartier en toch ook de Binckhorst lijkt het onvermijdelijk dat er gezocht moet worden naar een nieuw idioom dat recht doet aan het typisch Haagse maar op eigentijdse wijze om gaat met de schaal van gebouwen en infrastructuur.

Op basis van deze analyse zijn een aantal pijnlijkheden en opgaven per gebied te benoemen. Rondom het Binnenhof lijkt het mogelijk om te kunnen voortbouwen op het historisch idioom. Hooguit moeten hier een aantal fouten worden hersteld waarvoor de basis inmiddels is gelegd met de plannen rondom het Binnenhof. Denk aan het afwaarderen van de Hofweg voor

autoverkeer, de nieuwe entree voor de Tweede Kamer op het Spuiplein en het herstel van de Gracht tussen Buiten-en Binnenhof. Voor de internationale Zone rondom Park Sorghvliet zijn de combinatie van brede infrastructuurprofielen en toenemende beveiligingseisen een risico voor de combinatie van gastvrijheid en chique representatie in de landgoederensfeer. In de overgang naar het natuurlijk duinlandschap is meer ruimte voor een goede ruimtelijke inpassing van beveiligingsmaatregelen en is het representatieve deel minder relevant. In dit gebied staat de natuur voorop. In CS-West is het bestaande idioom diffuus geraakt en onderbenut. De gracht, de stadspoort Rijnstraat 8 en de Turfmarktroute zijn toe aan een opfrisbeurt en herinterpretatie. In CS-Oost moet werk worden gemaakt van de lastig herkenbare adressen. Alleen een volledig nieuw ruimtelijk idioom lijkt hier een oplossing te kunnen bieden. Bij het Beatrixkwartier en de Binckhorst moet werk worden gemaakt van de aansluiting van gebouwen op de openbare ruimte, en de aansluiting van de openbare ruimte op de stad en regio.

De toekomstige opgave van de Rijksoverheid is om via het rijksvastgoed onderdeel te worden van het stedelijk weefsel van Den Haag, meer dan in het (recente) verleden is gedaan. De notie dat rijksvastgoed meer is dan een stapel stenen, een grondpositie en een asset op de balans is hierbij voorwaardelijk. Rijksvastgoed vormt voor een aanzienlijk deel de dagelijkse leefomgeving van de stad Den Haag. Een stad met een rijke historie en een diverse bevolkingssamenstelling. In de groeiende stad Den Haag is niet alleen behoefte aan meer vierkante meters woningen en werkplekken, maar ook aan ruimte voor ontmoeting, recreatie, gezondheid en natuur.

COLOFON
Copyright © 2026 Rijksvastgoedbedrijf/
College van Rijksbouwmeester en
Rijksadviseurs

Samenstelling: Riette Bosch, Paul Kersten,
Simone Huijbregts, Jesper Baltussen,
Margit van Schaik, Elma van Boxel, Kristian
Koreman, Willemijn van Manen, Leonie
Zwienink, Amber Bruijstens

Jaar van uitgave: 2026

Vormgeving en lay-out: ZUS (Zones Urbaines
Sensibles) en Baltussen - Van Schaik

Fotografie: Riccardo de Vecchi, Jelle
Hettinga

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
geluidsband, elektronisch of op welke wijze
dan ook, zonder schriftelijke toestemming
van de uitgever.

